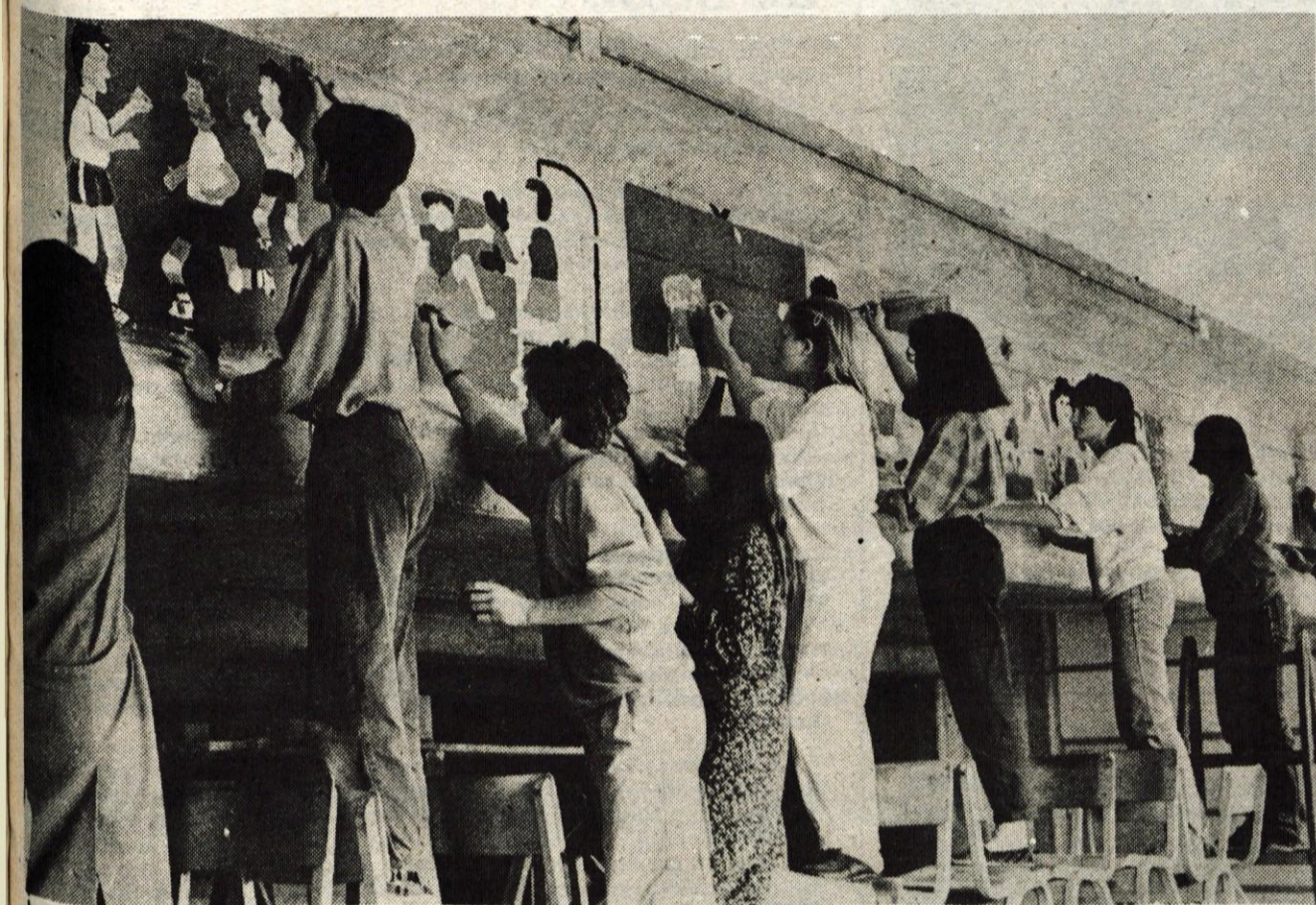

GORENJSKI GLAS

GLASILO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE DELOVNEGA
LJUDSTVA ZA
GORENJSKO

Ustvarjalnost radovljiških osnovnošolcev — V počastitev prazničnega maja so se učenci 7. in 8. razreda Linhartove osnovne šole iz Radovljice srečali s priznanimi umetniki: glasbenikom Klemenom Ramovšem, književnikom in kiparjem Tonetom Svetino, kiparjem Stanetom Kolmanom in slikarjem Francetom Kreuzerjem. Mladost se je združila z ustvarjalnostjo: glasbena skupina se je udeleževala pod mentorstvom Klemena Ramovša, literati so se zblížali s Tonetom Svetino, kiparska skupina je klesala pod vodstvom Staneta Kolmana, likovniki pa so pod vodstvom Franceta Kreuzerja poslikali steno. Mladi novinarji in fotografi so dokumentirali delo po skupinah, športniki so tekmovali. Skratka, ta dan je lahko vsak našel nekaj zase. Šola je hvaležna umetnikom za sodelovanje, obenem pa je bogatejša za stvaritve, ki so nastale ta dan. Na sliki mladi risarji. — I. Gracelj — Foto: F. Perdan

Konec prisilne uprave v Retečah

Občinska skupščina naj bi na naslednji seji preklicala začasno družbeno varstvo v Iskri Reteče — Programsko sanacijo je treba uresničiti tudi, če se reteška ne bo združila v železnikarsko Iskro

Škofja Loka — Junija lani je škofje-loška občinska skupščina v Iskri — Tovarni gospodinjstvih aparatov uvedla prisilno upravo, ki lahko traja največ leto dni. To se sedaj izteka, zato je treba prisilno upravo preklicati in določiti nadaljnjo razvojno pot.

Na torkovi seji izvršnega sveta so ocenili, da je začasni kolegijski poslovodni organ, ki ga je vodil Brane Meseč, svoje delo dobro opravil. Izdelan je bil elaborat o priključitvi Iskre Reteče k Iskri Železniki, ki pomeni organizacijsko, kadrovsko in prostorsko možnost dolgoročnega reševanja Iskre Reteče. Temelji na povečani proizvodnji Iskre Elektromotorjev in delnem prenosu programov v Reteče. Hkrati je bilo tekoče poslovanje Iskre Reteče v prvem tromesečju pozitivno, saj so imeli 4,5 milijona dinarjev ostanka dohodka. Proizvodnja se je ob zmanjšanju števil zaposlenih letos povečala za 8 odstotkov. Tudi v polletju pričakujejo ugoden poslovni rezultat.

Zataknilo pa se je proti koncu. Konec aprila je bil v obeh tozidih referendum o združitvi. Delavci Iskre Železniki so glasovali proti. Kljub temu pa so predstavniki Iskre na seji izvršnega sveta zagotavljali, da odklonilo stališče Železnikarjev do združitve ne pomeni konca sodelovanja. Povezovanje bodo nadaljevali, ne glede na organizacijsko obliko. To pomeni, da v Iskri vztrajajo na reševanju Iskre Reteče s proizvodnim sodelovanjem, kot je predvideno v omenjenih dokumentih.

Žal pa se že kažejo znaki, da pri nadaljevanju sodelovanja le ne bo šlo vse gladko. Tako v Železnikih za program, ki naj bi ga dali v Reteče, že iščejo nove delavce in predvidevajo povečanje proizvodnje v domači tovarni. Prav zato, je dejal predsednik občinske skupščine Matjaž Čepin, v občini obstaja upravičena skrb, da programske sana-

cije ne bo, čeprav pomeni dolgoročno razvojno možnost za obe Iskri tovarni.

Bolj se bosta morali za reševanje problema zavzemati tudi delovna organizacija Široka potrošnja in celotna Iskra. Tako Iskrina kot Temeljna banka Gorenjske sta namreč postavili kot pogoj za svoje sodelovanje pri sanaciji, da poteka prek delovne organizacije.

Za prihodnjo sejo občinske skupščine bodo predlagali, da naj se prisilna uprava ukine, vendar pa mora Široka potrošnja v okviru srednjeročnega plana realizirati programsko sanacijo reteške Iskre. Temu cilju mora biti podrejena tudi kadrovska politika tako v delovni kot v obeh temeljnih organizacijah.

L. Bogataj

Spravilo sena — Foto: F. Perdan

V SREDIŠČU POZORNOSTI

Sistem mora spodbujati izvoz

Gospodarski odnosi s tujino so eno od ključnih področij, od katerih je odvisen naš nadaljnji razvoj. Zato morajo novi zakoni, s katerimi bo v prihodnje urejeno poslovanje s tujino, spodbujati izvoz in onemogočiti vrnitev v obdobje, ko so bile uvozne pravice ločene od izvoznih rezultatov.

Takšnega mnenja so bili tudi delegati slovenske skupščine, zato na torkovem zasedanju niso dali soglasja k osnutkom novih deviznih zakonov. Iz razprav v delovnih organizacijah, gospodarski zbornici, družbenopolitičnih organizacijah, skupščini in raznih strokovnih institucijah izhaja enotna ocena, da bodo ponujeni zakoni, če bodo sprejeti, neizbežno privedli do preusmeritve organizacij združenega dela iz bitke za konvertibilni izvoz v bitko za čim manjše izvozne obveznosti in čim večje uvozne pravice. Predlagani devizni sistem namreč popolnoma ločuje pravice do uvoza od izvoznih rezultatov, ne krepi povezovanja gospodarstva za skupni izvoz, dovoljuje zadolževanje na podlagi planov in pri tem ne določa, kdo je zadolžen za devizno vračilo dolga. Delovnim organizacijam je mlje pravico do načrtovanja in uresničevanja lastnega razvoja ter sleherno motivacijo za večji izvoz in hitrejši ter kakovostnejši razvoj. V osnutkih predvidene rešitve so podobne tistim, ki so nas enkrat že pripeljale v prezadolženost in sedanjo gospodarsko krizo.

Zato sta slovenski in hrvaški izvršni svet pripravila delovno zasnovano deviznega sistema kot prispevek k strokovnemu razčiščevanju vprašanj, ki se nanašajo na sistem gospodarskih odnosov s tujino. V njej so ohranjene tiste dosedanje rešitve, ki so se izkazale za dobre. Temelji na tem, da je dinar edino plačilno sredstvo v Jugoslaviji, devize pa služijo samo za plačila v tujini. Izključena je možnost prodaje deviz med organizacijami združenega dela in s tem možnost izjemnih zaslužkov, zato ni več deviznih računov, temveč le evidenčni računi v ozdih. Ohranjene pa so tudi vse druge pozitivne prvine dosedanjega deviznega sistema: gotovost izvoznika, da bo v odvisnosti od izvoznih rezultatov lahko uvažal material za proizvodnjo in opremo, da se bo povezoval z drugimi ozdi za skupni izvoz, odgovornost za devizno odplačilo dolgov ter samostojnost pri odločanju o tekoči in razširjeni reprodukciji.

L. Bogataj

Začenjajo se delovne akcije

V nedeljo, 9. junija, se s štirimi delovnimi akcijami v Sloveniji začne letošnje brigadirsko polje. V naselju Vanganel pri Koprju bodo začeli prvo izmenno delovne akcije Istra 85. Šentvid pri Planini bo središče delovne akcije Kozjansko. V Dornavi pri Ptujju bodo prebivali brigadirji, ki bodo letos delali pri obnovi Slovenskih goric. Žužemberk bo srce delovne akcije Suha Krajina. Na teh akcijah bodo brigadirji delali v štirih izmenah vse do septembra.

Ovinek bi lahko pozlatili . . .

Log pri Kranjski gori — Kot bot ob steno so večletna prizadevanja jeseniške občine, da bi končno uredili nevaren ovinek v Logu pri Kranjski gori, saj je huda past za tiste, ki ceste ne poznajo. Veliko voznikov na tem odseku magistralne ceste pa ovinka resnično ne pozna, saj so večinoma tujci, ki prihajajo k nam prek mejnih prehodov Rateče ali Podkoren.

Tako ne mine dan — posebej deževen — da v ovinku ne bi počilo. Včasih resno, včasih z lažjimi poškodbami, vedno pa je tu dovolj zmečkane pločevine. Lastniki bližnjih hiš so se sprva držali za glavo, potem pa so se vsakodnevnih nočnih in dnevnih »pokov« tako navadili, da niti skozi okno ne pogledajo več, če najprej hudo zaškriplje ali nenedoma hudo počti. Lastnik najbližje hiše se je v sedmih letih že tako navadil obupanosti trkanj na vrata in vedno istih vprašanj, češ kje je najbližji taksi vlečne službe, da je nalezil na steklo hišnega okna telefonske številke vseh bližnjih in daljnjih vlečnih služb.

Razumljivo je, da imajo največ dela prometni miličniki, ki so izračunali, da je bilo samo v enem tednu v Logu za 10 milijonov dinarjev škode, odškodninski zahtevki pa so romali na naše in tuje zavarovalnice. Če bi to škodo pomnožili s škodo dolgih desetih let, je več kot očitno, da bi ovinek lahko že stokrat uredili, asfaltno prevleko na tem odseku pa najmanj pozlatili. D. Sedej

OBČINSKA KONFERENCA SZDL
RADOVLJICA
in
POKRAJINSKI ODBOR OF
BEGUNJSKI ZAPORNIKI
KOKRŠKI ODRED
PREŠERNOVA BRIGADA
GORENJSKI ODRFD
KURIRJI IN VEZISTI GORENJSKE
JESENIŠKO-BOHINJSKI ODRED.
5. BATALJON VDV
KOROŠKI PARTIZANI
GORENJSKO VOJNO PODROČJE IN
KOMANDE MEST
ŠKOFJELOŠKI ODRED

VABIJO

NA XVII. ZBOR AKTIVISTOV,
BORCEV IN ZAPORNIKOV
GORENJSKE, KI BO V NEDELJO,
9. JUNIJA, OB 11. URI
V KRPINU V BEGUNJAH

Slavnostni govornik bo Rudolf
Hribernik-Svarun.

Na prireditvi bo Kokrškemu odredu
podeljen domicil radovljiške občine. Po
kulturnem programu, ki ga je pripravila
ZKO občine Radovljica, bo za razpoloženje
poskrbel s svojim koncertom ansambel
Avseniki, za ples pa bo do večera skrbel
ansambel Gorenjci.

Vabljeni!

OBČINSKA KONFERENCA SZDL
RADOVLJICA

bombažna predilnica in tkalnica | tržič

100 let

PO JUGOSLAVIJI

Skrb za okolje

Čeprav je gospodarski razvoj pomembna sestavina tudi našega družbenopolitičnega sistema, pa ne smemo zaradi njega zanemariti položaja človeka in kakovosti njegovega življenja v okolju. To pomeni, da moramo razvojne cilje uskladiti z naravnimi danostmi naše dežele, ki pa so omejene. Okrog te osnovne misli so se vrtele razprave na javni tribuni o kakovosti življenja v naši republici do leta 2000, ki jo je pripravila republiška konferenca SZDL Slovenije v okviru javne razprave o planskih dokumentih naše republike do konca tisočletja. Javno tribuno so organizirali v Ljubljani ob svetovnem dnevu varstva okolja — 5. juniju.

Naložba za večji izvoz

V tovarni gumirane žime in penastih mas v Slovenj Gradcu so položili temeljni kamen za nov industrijski kompleks. Celotna naložba, pri kateri sodeluje tudi zahodnonemški partner, bo stala dobro milijardo dinarjev. Hkrati z dograditvijo novih prostorov, kjer bodo najbolj zahtevna dela opravljali tudi že roboti, bodo posodobili proizvodnjo tudi v starih prostorih. Z novo naložbo bodo krepko povečali izvoz. Namesto sedanjih 10 milijonov dolarjev bodo že leta 1989 prodali na konvertibilni trg za 16 milijonov dolarjev opreme.

Delegacija SZDL v Vojvodini

Delegacija republiške konference SZDL Slovenije, ki je bila na dvodnevem obisku v Vojvodini, je s člani predsedstva pokrajinske konference SZDL Vojvodine izmenjala informacije o političnih in gospodarskih razmerah v Sloveniji in Vojvodini. Pogovarjali so se tudi o najnovejši razpravi o devizni zakonodaji. Franc Šetinc je dejal, da Slovenija ne zastopa nikakršnih »slovenskih interesov« temveč interese celotnega jugoslovanskega gospodarstva, hkrati pa se zavzema za javno argumentirano razpravo brez etiketiranja, v kateri bodo vsi pripravljene prisluhniti tudi drugim.

Helmut Kohl v Sloveniji — V okviru uradnega obiska v Jugoslaviji je kancler Zvezne republike Nemčije Helmut Kohl v sredo zvečer prispel na obisk v Slovenijo. V četrtek se je pogovarjal s predsednikom predsedstva Slovenije Francem Popitom in predsednikom republiškega izvršnega sveta Dušanom Sinigojem. Popoldne pa je visoki gost obiskal Bled, kjer si je ogledal turistične zanimivosti. V torek in v sredo pa se je kancler Helmut Kohl v Beogradu pogovarjal s predsednico zveznega izvršnega sveta Milko Planinc. Pogovarjala sta se o gospodarskem sodelovanju med državama in mednarodnih odnosih. Gosta iz Zahodne Nemčije je sprejel tudi predsednik predsedstva SFRJ Radovan Vlahović. — Foto: F. Perdan

Daniel arap Moij pri Zabretu v Bobovku — Kenijski predsednik Daniel arap Moij je v okviru uradnega in prijateljskega obiska v Jugoslaviji obiskal tudi Slovenijo. Med drugim si je skupaj s člani delegacije ogledal kmetijo Janeza in Elizabete Zabret v Bobovku pri Kranju. Kenijskega gosta je zanimal razvoj slovenskega zasebnega in družbenega kmetijstva, kar je razumljivo, saj Kenija posveča veliko pozornost razvoju kmetijstva. — Foto: F. Perdan

Zapora ceste na Bledu

Radovljica — Od 15. junija do 15. septembra bo za promet spet zaprta Cesta svobode na Bledu. Med poletno sezono so to naredili že lani, saj tam potekajo najrazličnejše prireditve, vsaj malce pa omilijo hrup v središču turističnega Bleda. Zaporo bodo postavili pri postajališču za izvoške oziroma v križišču proti domu Partizana in v križišču z Ljubljansko cesto, tako da bo še dovoljen promet po dostavni cesti hotela Toplice. Zaprta cesta bo urejena tako, da jo bodo od prostora za izvoške do banke uporabljali kot parkirni prostor, ki ga bodo v času prireditev izpaznili. Zapora pri križišču z Ljubljansko cesto bo popolna, z druge strani pa bodo do 10. ure lahko dostavljali blago hotelu Park in trgovinam. Zaporo bodo označili z okrasni-

mi betonskimi koriti, ki bodo na izpostavljenih straneh rdeče-belo pobarvani, kar bo ustrezalo prometni signalizaciji. Zaporo so na skupnem sestanku predlagali blejska krajevna skupnost, turistično društvo in turistična poslovna skupnost Bled, sklep je na torkovi seji sprejel občinski izvršni svet.

Pohoda ne bo

Kranj — Aktiv borcev Kokrškega odreda Kranj obvešča, da pohoda po poteh Kokrškega odreda od Kokrice do Sebenj, ki je bil napovedan za danes, 7. junija, in jutri, 8. junija, iz tehničnih razlogov ne bo. Prestavljen je na september, pred obletnico borbe v Udin borštu. dd

Jutri srečanje partizanskih tehnikov v Medvodah

Medvode — Odbor skupnosti partizanskih tehnikov in tiskarjev Gorenjske sporoča, da bo jutri, v soboto, 8. junija, srečanje nekdanjih partizanskih tehnikov in tiskarjev v Medvodah. Udeleženci se bodo zbrali ob 10. uri na avtobusni postaji v Medvodah, od koder bo skupen odhod v Ločniško dolino k odkritju spominskega obeležja tiskarni Donas. Ob 10.30 bo odkritje spominskega obeležja na hiši Pavla Kozjeka na Trnovcu, ob 11.30 pa odhod v Donit in ogled tovarniških prostorov. Ob 12.30 bo zbor tehnikov in tiskarjev Gorenjske, ob 14. uri bo kosilo, ob 16.30 pa skupinski ogled muzeja v gradu Goričane. dd

Osnutki načrtov

Radovljica — V vseh silih družbenih dejavnosti v radovljiški občini zdaj pripravljajo elemente in kazalce za sestavo novih srednjeročnih načrtov za obdobje 1986—1990. Sestajajo se koordinacijski odbori in predsedstva, ki hkrati obravnavajo tudi gradivo za sestavo srednjeročnih načrtov republiških sisov. Gradivo bodo delegacijam poslali v razpravo, delegati pa jih bodo predvidoma obravnavali na sejah skupščin v drugi polovici junija. Objavljeno bo v drugi letošnji številki Obzornika, ki bo izšel te dni.

Popravek

Opravičujemo se za napako v članku Gorenjskega glasa v torek, 4. junija, na 3. strani, ki govori o pocenitvi izdelkov na februarjsko raven. Pravilno je, da potrošniki lahko zahtevajo povrnitev razlike v ceni za izdelke, ki so jih kupili po 15. maju. Za blago, kupljeno med 1. marcem in 15. majem, pa povrnitev razlike v ceni ne velja.

A. Ž.

Aktualno

Po rjuhah od sobe do sobe

Zdravstvo nasploh, ne le gorenjsko, že nekaj časa zaradi hude finančne stiske ne zmore nikakršnih novih naložb in si le z velikim odrekanjem težko kupi sodobne medicinske aparature. Ni denarja za takšno zdravstvo, ki ga hočemo, a ne zmoremo, zato velikokrat pomagajo delovni kolektivi.

Tudi gorenjski delavci so razumeli, da zdravljenje veliko stane in se odzivajo na posamezne akcije zbiranja denarja za nakup medicinskih aparatov. Razumeli so pač, da jim hitra in učinkovita diagnoza in medicinska oprema rešujeta življenje.

Čeprav je človek vserezumevajoč in velikodušno strpen do naših gospodarskih težav, ki so udarile tudi »porabo« (kakšen ponesrečen izraz za zdravnika ali šolnika!), se ob teh akcijah počuti silno neugodno. Četudi so tako humane, da bolj sploh ne bi mogle biti, se ti naravnost milo stori, ko vidiš zdravnika, kako vljudno in z velikim pričakovanjem pošilja prošnje za pomoč na vse konce in kraje, upajoč kajpak, da bo uslišan. Uslišan zato, da ti bo, delavcu in tvojim otrokom, jutri lahko učinkoviteje reševal življenje ali te obvaroval trpeče dosmrtno invalidnosti.

Prav nič prijetno se ne počutiš, ko ti zdravniki z vso zagnanostjo in vnmemo pripovedujejo, kako neznansko so veseli novih prostorov, nove aparata, nove opreme. Še posebej ne, ker se njihova resnična hvaležnost tudi občuti... Boljši in sodobnejši delovni pripomočki so vendarle v edino korist in prid vsem tistim, ki so denar dali in prav nič ne bi bilo narobe, če bi se jim zahvalili in jih ob denarnem prispevku dodatno prosili za njihovo nadaljnje čim boljše delo in humano poslanstvo.

A so zdravstvene izkušnje in stiske najbrž že opravile svoje. V zdravstvenih domovih in bolnicah jih imajo na kupe in resnično boleče občutijo, da je odnos družbe do zdravnika skoraj vnmaren. V noben privilegirani sloj jih nečemo potisniti, vendar je dejstvo, da jim prevečkrat dajemo premalo družbene veljave. Nekaj več vnmemo in poslušajmo najdemo le tedaj, ko nam zbolijo sorodniki ali znanci in ko se na kraju samem seznanimo z njihovimi prostorskimi in drugimi težavami.

Tedaj, denimo, ne moremo verjeti, da v nujnih primerih zaradi ozkih stopnic in še bolj ozkega dvigala spuščajo ležeče bolnike kar po rjuhi z okna do sosednje operacijske stavbe... da se borijo za to, da bi oddelek lahko prebelili... da bi sodobnejše opremile reševalna vozila... da kakor vedo in znajo rešujejo klavrne projektantske napa-

ke... In tako dalje in tako naprej, vse skupaj pa razumljivo poraja boleč občutek današnjega nerazumevanja in premalo priznanega zdravstvenega dela.

D. Sedej

Jutri proslava v Brestanici

Na gradu v Brestanici bo jutri, v soboto, 8. junija, ob 11. uri osrednja republiška proslava ob 40-letnici osvoboditve, vrnitve izgnancev, interniranja in političnih zapornikov iz taborišč in zaporov ter počastitev dneva izgnancev.

V prenovljenih prostorih gradu, kjer je bilo zbirno taborišče, od koder so naše ljudi vodili v nemška taborišča, bo odprt spominski muzej z zbirko eksponatov iz najtežjih dni naše zgodovine, izganjanja in poskusa raznarodovanja Slovencev.

Po proslavi bo na gradu tovariško srečanje. Parkirišča bodo za vsa vozila ob vznožju grada. Vse, ki težko hodijo, bodo do prireditvenega prostora prepeljali posebni kombiji. dd

Invalidi na pohodu

Gorenjski civilni invalidi vojne so se minulo soboto udeležili drugega pohoda od Begunj do Slatne k spomeniku žrtvam vojne, ki je pod domicilom Društva civilnih invalidov vojne. S pohodom so počastili letošnji jubilej osvoboditve, dan mladosti in 15-letnico delovanja društva, ob spomeniku pripravili krajšo slovesnost in nanj položili venec. Tradicionalni pohod od begunjskih zaporov do Slatne so poimenovali »Pot civilnih invalidov vojne in tovarištva«.

Jože Mrovlje

Sejem rabljene planinske opreme

Ljubljana — Mladinska komisija pri Planinski zvezi Slovenije je za konec tega tedna najavila zanimivo prireditev. Jutri, 8. junija 1985, med 9.30 in 17. uri bo pripravila v predvorju Križank v Ljubljani sejem rabljene planinske in alpinistične opreme. Zato vabi vse planince in alpiniste, ki imajo odvečno novo ali uporabno rabljeno opremo, da jo prinesejo na sejem. Največ zanimanja bo verjetno za otroško planinsko opremo in obutev, ki se je v naših trgovinah bolj malo dobi. Na prireditve so povabili tudi domače proizvajalce opreme.

Postaja GRS Ljubljana bo poskrbela za popestritev sejma. Ob 10., 13. in 14. uri bodo imeli njeni člani predavanja z diapozitivi o uporabi opreme v evropskih in svetovnih gorskih.

Kako v Begunje

Iz Kranja bo v nedeljo peljalo v Begunje na proslavo deset posebnih avtobusov.

Iz **Strazišča** bo odpeljal ob 9.15 od osnovne šole Lucijan Seljak in bo imel postanek pred Tekstilindusom, kjer bo pobral udeležence proslave z Gorenje Save. Iz **Britofa** bo avtobus odpeljal ob 9.15 izpred trgovine Živila v Britofu. S **Kokrce** bosta ob 9.15 izpred kulturnega doma na Kokrici odpeljala dva avtobusa; eden od njiju bo pri osnovni šoli Franceta Prešerna pobral udeležence krajevne skupnosti **Vodovodni stolp**. Avtobus, ki bo ob 9. uri odpeljal izpred doma Kokrške čete v **Šenčurju**, bo na avtobusnem postajališču v **Trbojah** pobral udeležence Trboj, na obračališču mestnega prometa — pod lipo — pa prebivalce **Prebačevega**. Iz **Orehka** bo odpeljal avtobus proti Begunjam ob 9.15 izpred trgovine Živil na Orehku. Avtobus, ki bo ob 9. uri odpeljal z avtobusnega postajališča Križnar v **Preddvoru**, bo ob 9.15 pobral pri zadružnem domu na Primskovem udeležence **Primskovega**, ob 9.20 pa udeležence **Planine** pri Osnovni šoli Staneta Žagarja na Planini. **Zlatopoljčane** bo posebni avtobus odpeljal v Begunje ob 9.15 s sedeža krajevne skupnosti na Staneta Rozmana 13. Avtobus, ki bo peljal **sindikalne delavce Kranja**, ima odhod ob 9.15 izpred hotela Creina, prav tako pa bo izpred hotela Creina ob 9.15 odpeljal proti Begunjam avtobus, ki bo peljal **praporščake**.

Občinske konference socialistične zveze Radovljica, ki je letošnji organizator XVII. zbora aktivistov, borcev in zapornikov v Begunjah, sporoča, da bodo organizirani posebni avtobusni prevozi do Begunj od vseh vlakov, ki vozijo skozi Lesce in z avtobusnih postaj v Lescah in Radovljici. V Begunjah pa bo objavljen vozni red avtobusov, ki bodo ob koncu zbora vozili nazaj do Lesc in Radovljice. Cena avtobusnega prevoza iz Lesc oziroma Radovljice do Begunj bo 50 dinarjev.

TELESNOKULTURNA SKUPNOST KRANJ VODJEM DELEGACIJE OZ. KONFERENCE DELEGACIJ!

VABILO — Zaradi nesklepnosti obeh zborov skupščine Telesnokulturne skupnosti, sklicane dne 5. junija, ponovno sklicujem **11. sejo skupščine Telesnokulturne skupnosti Kranj**, ki bo v četrtek, 13. junija 1985, ob 12. uri v sejni sobi Skupščine občine Kranj, št. 15, Trg revolucije 1, z enakim dnevnim redom, kot je objavljen v glasilu Kranjčan št. 6 (20. maj 1985). Ker je to zadnja seja pred letnimi dopusti in ker se sprejemajo pomembni dokumenti za nadaljnje delo skupnosti, pozivam vse delegate, da z udeležbo izpolnijo svojo delegatsko dolžnost.

Predsednik skupščine: SLAVKO BRINOVEC, I. r.

IZOBRAŽEVALNA SKUPNOST KRANJ VODJEM DELEGACIJE OZ. KONFERENCE DELEGACIJ!

Zaradi neudeležbe 37 delegatov v zboru uporabnikov in zaradi predčasnega odhajanja delegatov s seje skupščine občinske izobraževalne skupnosti z dne 4. junija 1985, ponovno sklicujem **13. sejo skupščine Izobraževalne skupnosti**, ki bo v četrtek, 13. junija 1985, ob 12. uri v sejni sobi SO Kranj št. 14 z enakim dnevnim redom, kot je objavljen v glasilu Kranjčan št. 6 (20. maj 1985). Hkrati z vabilom vam posredujemo gradivo k 4. točki dnevnega reda (predlog spremembe finančnega načrta Občinske izobraževalne skupnosti za leto 1985) ker predlog finančnega načrta za leto 1985, objavljen v Kranjčanu, zaradi sprejetih usmeritev izvršnega sveta občine Kranj, z dne 15. maja 1985, ne drži več.

Predsednica skupščine: BREDIJA KONJAR, I. r.

Elan o novem deviznem zakonu

Nazaj k zaprtemu gospodarstvu

Nov devizni zakon bi Elanu nakopal veliko težav, saj si, denimo, izdelave smuči ne predstavljajo več brez uvoza robnikov, ki jih za vsa smučarsko industrijo v svetu delata le dva izdelovalca — Svetovno gospodarstvo se pač vse bolj odpira in povezuje, rešitve o novem deviznem zakonu pa vodijo nazaj k zaprtemu gospodarstvu

BEGUNJE — V tovarni Elan, svetovno uveljavljenem izdelovalcu smuči, jadralnih letal in jadric, se sprejeta novega deviznega zakona resnično boje. Nakopal bi jim veliko težav, saj vodi stran od koncepta uspešnih izvoznikov, nazaj k zaprtemu gospodarstvu, kar bi ohromilo njihove povezave s svetom. Če bi vendarle sprejel, jim bo preostala le lažja, da se bodo novim razmeram morda lažje prilagodili kot drugje, saj vselej pokažajo izjemno vitalnost. Toda ne skrbi jih le zase, vsi skupaj bi nazadovali, pravijo.

Pred zasedanjem slovenske skupščine, ki je zavrnila osnutke zveznih zakonov o ekonomskih odnosih s tujino, so v petek, 31. maja, sklicali sestanek, na katerega so povabili tudi območne delegate slovenske skupščine in predstavnike občinskih organov. Povedali so, zakaj zavračajo predloge v novem deviznem zakonu. Med zaključke so zapisali, da bi moral biti uvoz gospodarski subjektov odvisen od njihovih izvoznih rezultatov, da bi jim morali omogočiti

večjo svobodo odločanja o enostavni in razširjeni reprodukciji, da bi morali omogočiti povezovanje in združevanje na osnovi izvoznih rezultatov. Najmanjše novih kreditov pa bi moralo biti vezano na izvozne rezultate, prodorne programe in odgovornost za vračanje kreditov. Sistem ekonomskih odnosov bi moral spodbujati vse oblike poslovanja s tujino, ki krepijo ekonomsko samostojnost in prodornost gospodarskih subjektov v pogledu njihove donosnosti v tujini.

Skratka, hodili naj bi po poti tržnega gospodarjenja, ne pa se obračali nazaj k združevanju odločanja na ravni države, republike, k zapiranjem in etatizmu, ki so v preteklem desetletju povzročili veliko zadolženost naše države. Vsakdo je hotel imeti vse, ni bilo tržnih meril, dinar je bil precenjen, ni bilo odgovornosti uvoznikov.

»Iluzija je, da bi v Jugoslaviji lahko gospodarili ločeno od ostalega sveta,« je v dobrem uvodnem referatu dejal direktor Elana Dolfo Vojsk.

»Tudi k nam so spočetka prihajali tuji kontrolorji in v tovarni izbirali smuči. Danes v svetu nastopamo samostojno, dobro ime smo dobili zaradi kakovosti izdelkov. Večjo proizvodnjo in kakovost pa prinese le odprtost v svet. Ne zakrivajmo si oči, tudi v Sloveniji imamo nesposobne izvoznike, uspešni izvozniki so tudi drugod v Jugoslaviji. Ne gre za probleme nacionalnosti, kamor bi nekateri radi speljali razpravo o novem deviznem zakonu, gre za razvoj tržnega gospodarjenja. Bojim se, da bodo devizni razdeljevalci po zveznem ali republiških principih delili devizne pravice, deviz pa ne bo. Kako naj s tujimi partnerji sklepamo pogodbe za leto vnaprej, če ne bomo imeli garancije, da smo plačilno sposobni?«

Dejali smo, da jih v Elanu ne skrbi le zase, sprašujejo se, doklej bomo še sposobni odplačevati tuje dolge. Kajti problem ni v tem, da je naš dolg prevelik, problem je v sposobnosti našega gospodarstva, da dolg vrača. Opozarjajo na nevarnost preprodaje deviznih pravic, na neurejenost uvoza opreme, na nesprejemljiv koncept zadolževanja na osnovi nekakšnih pravic in zanemarjeno odgovornost pri odplačevanju dolgov.

M. Volčjak

Iz razprave o aktiviranju lastnih zmogljivosti

V Kladivarju dajejo velik poudarek razvoju

Lani so uspešno poslovali in tudi rezultati letošnjih prvih treh mesecev so ugodni — Prizadevajo si zlasti za višjo tehnološko raven in kvaliteto izdelkov, s katerimi bodo uspevali ne samo na domačem, temveč tudi na tujem trgu

Ziri — V Kladivarju je zaposlenih 275 delavcev, ki so lani ustvarili 506 milijonov dinarjev celotnega prihodka, imeli 212 milijonov dinarjev izdatkov in dosegli 293 milijonov dinarjev dohodka. Poslovni stroški so znašali 286 milijonov dinarjev in ostanek čistega dohodka 219 milijonov dinarjev. Vse postavke so se v primerjavi z letom 1983 povečale za več kot 70 odstotkov. Ob tem so cene v drugem polletju povečali za 18 odstotkov, cene materialov za proizvodnjo pa so porasle za več kot 30 odstotkov, nekatere pa so se celo podvojile. Lani so tudi za dobro tretjino povečali fizični obseg proizvodnje.

Posebno pozornost namenjajo v Kladivarju razvojno-raziskovalnemu delu, zlasti razvoju hidravličnih komponent za strojogradnjo. Kladivar je namreč vključen v sestavljeno organizacijo Slovenske strojogradnje. Za hitrejši razvoj jim je lani primanjkovalo ustreznih merilnih instrumentov v laboratoriju, kjer bi lahko izdelke testirali. Zato so na področju razvojno-raziskovalnega dela sodelovali z Inštitutom Jožef Stefan, ljubljansko strojno fakulteto, v isko tehnico šolo Maribor in še nekaterimi drugimi. Tako so lani zaključili

razvojno nalogo Avtomatizacija strege. Poteka pa fundamentalna raziskovalna naloga Hidravlično razsmernik. Razen tega v sodelovanju s strojno fakulteto pripravljajo fundamentalno razvojno nalogo s področja avtomatizacije strege, izmenične hidravlike, učne pripomočke in projekt Sonar itd.

Za letos v Kladivarju planirajo 897 milijonov dinarjev celotnega prihodka, 526 milijonov dinarjev dohodka in 387 milijonov dinarjev čistega dohodka.

Za doseganje takšnih planskih ciljev morajo imeti dovolj usposobljenih ljudi. Zato vsako leto povečujejo število delavcev z izobrazbo, hkrati pa dajejo velik poudarek izobraževanju zaposlenih. Tako računajo, da bo od 275 delavcev letos v tovarni že 15 delavcev z visoko izobrazbo, 13 z višjo, 69 s srednjo, 122 kvalificiranih, 6 polkvalificiranih in 75 nekvalificiranih. Delovne moči bodo preusmerili v hitrejši kvaliteten razvoj komponent in sistemov. Razen tega bodo organiziranost delovne organizacije preverili s stališča hitrejšega obračanja sredstev. To pomeni, da bodo uvedli eno skladišče namesto sedanjih dveh, na najdražji strojni opremi pa bodo uvedli neprekinjeno delo.

Pri nagrajevanju se bodo organizirali tako, da bo način nagrajevanja čim bolj približan razmeram, katerim bo delovna organizacija izpostavljena na trgu.

Pri razvoju novih izdelkov bodo dali prednost proizvodom, ki bodo dosegali višjo tehnološko raven, porabili manj energije in dajali večji dohodek in čisti dohodek na enoto porabljene energije. Razen tega bodo pri osvajanju novih izdelkov že pred začetkom razvoja ocenili, kakšno tehnološko raven želijo doseči, v kakšnem času bodo izdelek razvili in kolikšna sredstva bodo potrebna za razvoj. V tehnologiji bodo dosledneje spremljali realizacijo tehnoloških postopkov, pri posameznih programih pa bodo pripravili tehnološke izboljšave, s katerimi se bo zmanjšala poraba materiala, skrajšal čas izdelave in izboljšala kvaliteta.

Razen tega se bodo potrudili za večji izvoz na konvertibilno tržišče in za uveljavitev na investicijskem področju. Letos bodo zgradili nove prostore, sodelovali pa bodo tudi pri investicijah v krajevni skupnosti.

Poslovni rezultati prvih letošnjih treh mesecev kažejo, da našete naloge uspešno uresničujemo, saj so v celoti dosegli planske zadolžitve. Seveda pa se ob svojem delu srečujejo in spopadajo z vsemi problemi, ki spremljajo gospodarjenje, ne le v Kladivarju, temveč v celotnem gospodarstvu.

L. Bogataj

Inflacija izničuje lastna prizadevanja

Tri področja, ki jih morajo v ozdih sami urediti, so bila posebej izpostavljena v razpravah o aktiviranju lastnih moči v škofjeloških delovnih organizacijah: organizacija poslovanja in samoupravljanja, pomanjkanje primernih usposobljenih ljudi in nagrajevanje po delu. Med zunanji vzroki, ki imajo največji vpliv na poslovanje, pa inflacija.

Organizacija poslovanja in dela in ne nazadnje tudi samoupravna organiziranost imajo velik vpliv na stroške, ki so povsod previsoki. Žal pa le ugotavljanje, da razvoj zahteva drugačno organiziranost, stroškov ne zmanjša niti za dinar. Hkrati marsikje dopuščajo, da tozdi postajajo delovne organizacije z vsemi poslovnimi funkcijami, kar ponovno veča izdatke in zmanjšuje dohodek. Podjetniškemu ravnanju tozdiv se, na primer, niso znali upreti v Tovarni hladilnih naprav v Škofji Loki, prav tako ne v Alpetouru, medtem ko so v Alpini samoupravno organiziranost sproti dograjevali in spreminjali, tako kot so narekovala potrebe in gospodarske razmere. Prevelika tozdivska razdrobljenost povzroča tudi skoraj nepremostljive težave pri sprejemanju samoupravnih aktov, saj je dovolj, da je proti le tozdiv (z odstotkom zaposlenih), pa akt ni sprejet. V THN so skoraj dve leti pripravljali referendum o dopolnitvah aktov s področja investicij, minulega dela, invalidsko pokojninskega zakona, SLO, dopolnitev organiziranosti sozda in inovacij, vendar je bila soglasnost izražena le o sporazumu o inovacijah. Vse druge referendume bo treba ponavljati.

Načrtovana kadrovska rast ne dohiteva načrtovane tehnološke rasti. Čeprav se povsod zavedajo, da nujno potrebujejo izobražene in sposobne ljudi, je vendarle izobraževanje premalo sistematično. Premalo pozornosti se namenja izobraževanju ljudi ob delu in praktično nikjer nimajo izdelanega sistema napredovanja, s katerim bi ljudi spodbujali k usposabljanju in boljšemu delu. Precej bolje je pri štipendiranju, saj je razpisanih kadrovskih štipendij iz leta v leto več. Vprašanje pa je, če mlade strokovnjake potem primerno vpeljejo v proizvodnjo.

Velika zavora za boljše izkoriščanje zmogljivosti je uravnalovka pri osebnih dohodkih. Rezultati v praksi so ravno obratni s količino papirja, ki so ga že popisali z raznimi študijami o nagrajevanju po delu. Vendar pa v združenem delu ugotavljajo, da je sedanje razmere težko preseči, dokler bo za osebne dohodke v tovarnah tako malo denarja, oziroma, dokler bodo za plače porabili komaj ali niti desetino celotnega prihodka.

Visoka inflacija pa vsa prizadevanja za boljše delo, manjše stroške, nagrajevanje po delu in uveljavljanje kvalitetnega gospodarjenja postavlja na glavo. Če v tovarni le za hip pozabijo na kompenziranje inflacije v takšni ali drugačni obliki, so izgubljeni.

L. Bogataj

Pri Merteljevih v Podkorenu

»Kdor se živine, merka, se nima česa bati«

Alojz Mertelj je bil vse življenje kmet, za njim bo domačije prevzel sin Janez — Podkorenčani so uredili vse pašnike, gozdno gospodarstvo pa je zgradilo ceste — Oddajajo mleko

Alojz in Janez Mertelj s Podkorena vzorno vodita domačijo sredi vasi. — Foto: D. Sedej

Podkoren — Domačija pri Merteljevih v Podkorenu je stara več kot 400 let in ves Merteljev rod se ukvarja s kmetijstvom, odkar pomnijo. Predniki so prišli s Srednjega vrha nad Gozdom Martuljkom in so se tedaj pisali Makovec, zdaj pa se domači sredi vasi pišejo Mertelj. Oče Alojz svojih 75 let sploh ne kaže, težko kmečko delo ga je ohranilo pri zdravju in okretnosti, tako da še vedno opravlja vsa opravila v gozdi in na polju.

Nekdaj so bili Podkorenčani »furmanci«, v hlevih so imeli konje in življenje je bilo vse prej kot lahko. Vendar so polja vedno vzorno obdelana, z visokogorske zemlje so v potu lastnega obraza iztisnili, kar se je največ dalo. Delo od zore do mraka pa je v zadnjih desetletjih dajalo kaj malo zaslužka: bila so leta obvezne oddaje, bila so leta, ko ni bilo niti za sladkor, tista leta, ko je gospodar v Kranjski gori prodal kravo, a je moral k izkupičku še kaj pridati, da je lahko plačal davek.

Če si priden in z veseljem v hlevu in na polju, se da danes dobro živeti. Gospodarju pomaga sin Janez, ki se je popolnoma posvetil kmetiji in bo postal novi Merteljev gospodar.

V hlevu imajo 22 glav živine, moderne stroje, gospodarsko poslopje so prenovili. Gozda je 36 hektarov, 16 hektarov je travnikov in polja. Dohodek jim prinaša mleko, ki ga oddajajo v zbiralnico sredi vasi, odkoder ga vozijo v Kranj. Merteljevi so s 35.000 litri oddanega mleka med večjimi kooperanti, a toliko ali še več ga namolzejo tudi na sosednjih kmetijah v Podkorenu.

»Prav gotovo se nam zdaj najbolj spleča mleko,« pravi Alojz Mertelj, ki je bil dolga leta tudi aktiven v krajevni samoupravi, v vaških odborih in kar 26 let je bil tudi gasilski poveljnik. »Odkupna cena je dobra, nihče se ne more pritoževati. Le cene krmil nikakor ne grejo vkup, ta razmerja niso pravilna.«

Mislím, da družba zadovoljivo podpira kmete, tudi visokogorske, nudi kredite, svetuje, pomaga. Kdor dela, kdor se živine, merka, se v današnjih časih resnično nima česa bati.

Podkorenski kmetje smo uredili pašnike in lahko rečem, da danes ni okoli vasi niti pedi zemlje, ki ne bi bila obdelana. Za to poskrbijo tudi tisti, ki so dopoldne po službah, popoldne pa poprimejo za kmečko delo in zase pridelajo nekaj hrane. Čeprav zemlja ni tako radodarna kot v dolinskih predelih, pravilno in skrbno obdelana daje dober pridelek. Pri nas sicer posadimo krompirja le za lastne potrebe, na vseh ostalih površinah je trava, ki je tudi največ potrebujemo. Nekoliko me moti le to, da je na našem travniku, velikem pet hektarov, smučarski poligon. Po njem vozi teptalni stroj in tako nam vsa trava pozebe. A upam, da bomo z medsebojnim razumevanjem tudi to lahko uredili.

Gozd pa daje toliko, kolikor si sam pripravljen vanj vložiti in se pač odpovedati plačilu lastnega dela. Zdej je veliko boljše kot nekoč, ko so bili gozdovi še precej nedostopni. Gozdno gospodarstvo je zgradilo več gozdnih cest tudi na našem območju, zdaj namerava speljati cesto še na tromejo.

Podkorenski kmetje se reje ovac nismo lotili, niti eden. In kot zdaj slišimo, je bilo tudi prav, kajti nekaj časa jih je bilo kar težko oddati.

Za Merteljevo kmetijo se pač ni treba bati. Alojz Mertelj je dober gospodar, ki bo vse svoje dolgoletne in v težkih časih pridobljene izkušnje prenesel na sina Janeza, ki že zdaj z veseljem kmetuje na domačiji.

D. Sedej

NA DELOVNEM MESTU

Dvesto, plisirk' na dan

Kar puhtelo je od vročega zraka in pare. Osem likalnih strojev, osem likaric v enem prostoru. Večina jih lika bele halje. Za zdravstvene domove, za bolnice, za kuhinje. Tudi delovna halja mora biti natančno zlikana, brez robov, brez zmečkanin. Na paro in mrzel zrak likajo. Zdej stroj spusti pod haljo paro, da se oblači navlaži in likarica z urnimi gibi potegne po njem z likalnikom, takoj zatem z nožnim pedalom spusti pod haljo hladen zrak, da se oblači napihne, ohladi. Če niso oblačila takole hlajena, se, ko likarica lika eno stran, druga zmečka. Tako pa so halje vzorno zlikane, tudi rokavi, robovi, pasovi. Danes je pomembno, kakšen izdelek daš iz rok, kajti konkurenca je med pralnicami in čistilnicami velika. Kdor dela kvalitetneje, ima zagotovljeno delo. Tega se likarice v čistilnici Bistra v Škofji Loki dobro zavedajo.

Na koncu likalnice, tam, kjer se že odpirajo vrata v novo, lepo čajno kuhinjo, lika Poldra Mravlja od Sv. Duha. Šivilja je po poklicu, pri mojstrici Olgi Koritnik v Škofji Loki se je izučila. Šivilje so najboljše likarice, pravijo, in silno iskane. Natančne so, Poldri je v likalnici zaupano najtežje delo: li-

Poldra Mravlja, likarica v Bistri

kanje plisiranih kril, svilenih bluz, oblek iz občutljivih materialov. Največ ima opraviti s sončnim plisejem. Vsako gubo polika najprej na narobni strani, potem na licu. Ni stroj tisti, ki nam krilo spet uredi, da je kot novo, roke so to, pridne in natančne, kot so Poldine.

20 let je Poldra Mravlja že v Bistri, ves čas likarica. Stoje lika, kajti če hočeš zaslužiti, moraš hitro in natančno delati. Stoje pa si veliko bolj okreten, lažje uporabljaš nožne komande pri stroju.

D. Dolenc

Krajevna skupnost Begunje

Že nekaj časa veliko gradbišče

Jože Malnar, predsednik skupščine krajevne skupnosti: »Vsi skupaj smo spoznali, da le usklajen dogovor vodi k uspehu in zadovoljstvu.« — **Franc Pogačnik, predsednik sveta krajevne skupnosti:** »Če bomo vse zastavljene naloge uresničili, bomo v tem mandatu precej naredili.«

Begunje — Med prvimi, pred 21 leti, je bila ustanovljena krajevna skupnost Begunje. Po številu prebivalcev spada med srednje velike, po industriji, ki je na njenem območju, pa med tri največje v občini. Zadnji podatki — pogovarjali smo se pred dnevi — kažejo, da je v krajevni skupnosti v devetih naseljih 1867 prebivalcev. Kakšnih sto jih živi od kmetijstva, sicer pa je na celotnem območju nekaj nad 20 kmetij. Od vseh zaposlenih jih kar dobra polovica dela doma: v Elanu, Suknu, v Poljčah...

Skupščina in svet krajevne skupnosti dobro delata, vsako naselje (Begunje, Dvorska vas, Poljče, Zapuže in Zgoša ter vasi v Podgori: Mlaka, Slatna, Srednja vas in Zadnja vas) pa imajo svoje vaške odbore. Preveč bi bilo, če bi naštevali vse organizacije in 17 društev. Povejmo le oceno predstavnikov krajevne skupnosti, da so v njihovem mandatu, prihodnje leto jeseni se bo iztekel, prav vsi aktivni. Malokje med dosedanjimi obiski po krajevni skupnosti na Gorenjskem smo lahko zapisali takšno pohvalo.

»Ko smo začeli z delom v našem mandatnem obdobju, je bil gasilski dom že pod streho,« je pripovedoval predsednik skupščine KS Jože Malnar. »Gradil se je na podlagi samoprispevka iz začetka leta 1981. Ta samoprispevek vključuje tudi avtomatsko telefonsko centralo in frizerski salon ter pošto. Ocenili smo, da ne bi bilo prav, če bi zgradili samo gasilski dom. Zato smo se odločili, da v že zgrajenih prostorih uredimo tudi centralo. Dela za ureditev prostorov bodo kmalu končana. Hkrati pa smo v krajevni skupnosti začeli tudi akcijo za razširitev telefonskega omrežja. Sredi avgusta le-

tos je predvidena otvoritev prostorov za gasilsko dejavnost. Še letos nameravamo odpreti v domu tudi frizerski salon, do prihodnje pomladi pa prostore za krajevno skupnost in SLO. Pri gradnji doma zaslužijo krajanj pohvalo zaradi prostovoljnega dela, še posebej pa gasilci in mladina.«

Predsednik sveta KS Franc Pogačnik pa ugotavlja, da so tudi akcijo za razširitev telefonskega omrežja dobro zastavili: »Začeli smo oktobra lani z zbiranjem interesentov. Predvidevali smo 300 novih telefonskih naročnikov. Na začetku je bilo bolj malo zanimanja. Zdaj pa je prijavljenih že prek 350 interesentov. Na novo centralo bo lahko priključenih 750 telefonov. Vsak bodoči naročnik bo prispeval po 8 starih milijonov. Na posameznika pa 'odpade' tudi povprečno 25 metrov izkopa. Z deli bomo začeli jeseni in do sredine avgusta prihodnje leto mora biti razvodno omrežje položeno do omaric. S to akcijo bomo pripeljali telefon v vsa naselja v krajevni skupnosti.«

»Mislim, da smo v zadnjem obdobju v krajevni skupnosti vsi skupaj spoznali, da lahko le usklajen dogovor in razumno reševanje težav vodita k uspehu in zadovoljstvu,« je med obiskom poudaril predsednik skupščine Jože Malnar in še posebej pohvalil zares dobro sodelovanje krajevne skupnosti z delovno organizacijo Elan. Franc Pogačnik, predsednik sveta KS, pa je menil, da bodo v tem mandatu veliko naredili in po svoje tudi opravičili zaupanje, če bodo vse zastavljene naloge tudi uresničili. Za zdaj vse tako kaže, da jim bo to uspelo.

A. Žalar

Jožica Horvat, tajnica v krajevni skupnosti: »Že nekaj časa je naša krajevna skupnost eno samo veliko gradbišče. Lani smo začeli z gradnjo TV pretvornika za I. program, ki naj bi bil gotov letos jeseni. Pred dvema letoma smo uredili in speljali v cevi potok Blatnica v Poljčah, letos, pred asfaltiranjem ceste Begunje—Poljče pa speljali v cevi še drugi del potoka. Podobna akcija čaka zdaj krajane v Dvorski vasi, kjer je tristo metrov že kupljenih za regulacijo potoka. Lani smo od Srednje vasi proti 800 metrov oddaljeni kmetiji pri Goričniku na Mlaki začeli urejati cesto. Do polovice smo jo utrčili z gramozom, druga polovica pa nas čaka letos. Precej pripomb pa je tudi na neurejeno avtobusno postajališče v Begunjah.«

Anton Ovsenik iz Dvorske vasi 20: »Akcija za razširitev telefonskega omrežja je zares nujna. Živino imam in nič kolikokrat moram sesti v avto, da, recimo, poiščem pomoč. Danes je bencin drag; posebno še, če ugotoviš, da si šel po opravih zastoj. Tudi ureditev potoka bi bila nujna. Del bi se lotili že lani, če ne bi bilo vetroloma. Kmetovalci, ki oddajajo mleko, smo nezadovoljni tudi zaradi slabe ceste od Dvorske va-

si do Zgornjega Otoka. In čas bi že bil, da bi enkrat dokončno povedali, ali bo v Podobri mogoča zasebna stanovanjska gradnja ali ne.«

Slavka Žirovnik iz Poljč 34: »Že 25 let živim tu in še vedno imamo v Begunjah eno samo trgovino, na drugem koncu pa mesarijo. Zakaj ne bi bilo vse skupaj? Pa naj bi bila ena gostilna manj, saj jih pri nas ne manjka. In frizerski salon tudi še kako pogrešamo. Sicer pa se je v Poljčah v zadnjem času marsikaj spremenilo. Potok Blatnica je urejen, cesta je asfaltirana in še bencinsko črpalko smo dobili.«

Novi telefonski priključki v Podbrezjah — Krajevna skupnost Podbrezje je že 1982. leta sklenila pogodbo s Podjetjem za PTT promet v Kranju za napeljavo 95 novih telefonskih priključkov, od tega devet za krajane Žej. Zaradi pomanjkanja kablov na trgu se je uresničitev naložbe zavlekla do lani, ko so napeljali pod zemljo nov primarni kabel od Podbrezj do centrale v Podnartu. Letošnjo pomlad so delavci ETT storitev Meglič iz Ljubljane začeli z rekonstrukcijo sedanjega omrežja in razvodom novega zračnega omrežja, kar bodo opravili do sredine junija, zatem pa bodo delavci PTT Kranj priklopili nove telefonske številke. Prvi del naložbe je stal 3,81 milijona dinarjev, razvod zračnega omrežja pa 5,18 milijona dinarjev. (S) — Foto: S. Saje

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 8. junija, bodo dežurne naslednje prodajalne:

KRANJ IN OKOLICA

Pri Petruku, Kranj, pri Nebotičniku, Kranj, PC Oskrba, Kranj, PC Planina in Planina — center, Kranj, PC Britof, SP Labore, PC Preddvor in PC Kokrica od 7. do 18. ure, Diskont Kranj od 7. do 13. ure, Diskont Naklo od 8. do 12. ure, Hrib Preddvor in Kočna Jezersko od 7. do 19. ure, Klemenček Duplje od 7. do 16. ure.

ŠKOFJA LOKA

SP Groharjavo naselje, mesnica Groharjevo naselje

JESENICE

Emona market, Jesenice in Rožca, samopotr. trgovina na Javorniku

TRŽIČ

ABC Loka, Bistrica, Živila Jelka, Tržič, Mercator, Trg svobode, Tržič

KRANJ

V nedeljo, 9. junija, bodo dežurne naslednje prodajalne:

Gorenjka Cerklje od 8. do 11. ure, Delikatesa Kranj in Naklo v Naklem od 7. do 11. ure.

Zajezitev Save bo prizadela ribe

Kranj — Zaradi jezusa pred elektrarno v Mavčičah se bodo spremenile naravne razmere za razmnoževanje rib v Savi. Na to je že pred časom opozorila Ribiška družina Kranj. Zaradi zajezitve bodo namreč izginile vse plitvine, ki so bile doslej naravna dristišča za savske ribe. Tudi ribam iz Zbiljskega jezera bo prek novega jezusa onemogočen prehod navzgor po Savi (zaradi drstitve). O tem, kako preprečiti slabše možnosti za razmnoževanje rib zaradi elektrarne, ima Ribiška družina Kranj več predlogov. Pod jezom bo zgrajeno poskusno umetno dristišče, vendar pa ni povsem verjetno, da bo tudi učinkovito. Zgraditev ribje steze prek jezusa, kar je že uporabljeno pri več jezovih, pa menda tudi ni najboljša rešitev predvsem zaradi nefunkcionalnosti. Ribja steza bi bila primerna le za manjši jezik pri Tekstilindusu. Pod tem jezom so zdaj zaradi odvajanja gramoza dristišča v plitvinah uničena, s stezo pa bi ribe dosegle druga naravna dristišča nad jezom. Ribičem preostane za ohranjanje nespremenjenega števila rib v nastalem jezeru pri Mavčičah le povečano vlaganje rib v Savo. Zato je kranjski izvršni svet na eni svojih zadnjih sej priporočil skladu za intervencije v kmetijstvu, da iz svojih sredstev nameni del denarja kot pomoč ribiški družini za večje vlaganje rib v Savo oziroma bodoče jezero pri Mavčičah.

L. M.

Izžrebali smo naše izletnike:

Danes objavljamo imena 30 srečnežev (izžrebanih naročnikov Gorenjskega glasa), ki bodo šli na izlet v Logarsko dolino brezplačno. Ker smo letos uvedli dodatni avtobus, se lahko vsakdo, ki se nam želi pridružiti, prijavi v vseh Alpetouristovih turističnih agencijah. Cena izleta je 2.000.— dinarjev. In kako bo izlet potekal?

Zbrali se bomo 15. junija ob 7. uri pred hotelom Creina v Kranju. Po približno enourni vožnji se bomo najprej ustavili v tovarniški trgovini v Preboldu. Tam si boste lahko kupili nogavice, krila, bluže ali metrsko blago po zelo ugodnih cenah. Pot nas bo potem vodila do Mozirja, kjer si bomo ogledali Savinjski gaj. To je velik park z botaničnim vrtno, kjer je skozi vse leto stalna razstava cvetja v naravi. Po ogledu se bomo zapeljali v Logarsko dolino. Po krajši vožnji se bomo ustavili v vasi Radmirje, kjer si bomo v cerkvi sv. Frančiška ogledali znamenito zakladnico cerkvenih oblačil. Naš zadnji postanek pa bo v gostišču Menina, kjer nas čaka obilno kosilo. Potem se bomo štiri ure zabavali ob domačih zvokih ansambla iz Gornjega grada. Pripravili smo tudi več nagradnih iger, tako da nikomur ne bo dolgčas. Na izletu nas čakajo tudi presenečenja, ki pa naj zaenkrat ostanejo skrivnost.

Izžrebali smo naslednje naročnike:

Na pohodu na Poljano smo izžrebali:
MARIJA KNIFIC, Jama 15, 64211 Mavčiče
REZKA POLAJNAR, Valjavčeva 11, 64000 Kranj

Učenka 3. letnika SŠPRNMU Damjana Kokol pa je izžrebala naslednje naročnike:

ELIZABETA KRAINER, Zupančičeva 2, Bled
ANTON TUŠAR, Kočna 31, Blejska Dobrava
TILKA BALANTIČ, Zg. Brnik 92, Cerklje
JANEZ MURNIK, Velesovo 21, Cerklje
ALOJZ DODIČ, Bistrica 19, Duplje
JOŽICA ŠKRJANC, Trstenik 26, Golnik
BOJAN BIRK, Javorniški rovt 18, Jesenice
KAREL ŠPAN, Alojza Travna 22, Jesenice
SILVA AVSEC, Gradnikova 5, Kranj
MARIJA DEBELAK, Ručigajeva 18 A, Kranj
MARIJA HAFNAR, Cesta 1. maja 69, Kranj
BLAŽ KLINAR, Nazorjeva 6, Kranj
FANI MAJNIK, Luznarjeva 20, Kranj
JANKO PELKO, Titov trg 17/I, Kranj
IDA ROŽIČ, Moše Pijadeja 44, Kranj
MIJA ŠTULAR, Dražgoška 6, Kranj
JANEZ ŽAKELJ, Predoslje 114 A, Kranj
JOŽE DVORŠAK, Savski blok 2, Lesce
MARIJA ŠINK, Breg 35, Mavčiče
FRANC LOGONDER, Strahinj 51, Naklo
CILKA KAPUS, Posavec 139, Podnart
FRANC ROBLEK, Preddvor 115, Preddvor
ZDRAVKO MOHORIČ, Mošnje 53, Radovljica
MICI NASTRAN, Selca 99, Selca
BLAŽ BAKOVNIK, Visoko 88, Šenčur
MIMICA KLINAR, Ravne 21/IV, Tržič
ANGELCA FRELIH, Sv. Duh 70, Škofja Loka
FRANC GOLJA, Zali log. 30, Železniki
ANTON SELAK, Selo 98, Žiri
MAGDA HUMERCA, Smokuč 2, Žirovnica

V Murkini Pletni bogata ponudba kristala — Na Bledu so se na ameriške bankirje pripravili tudi trgovci, obljublajo, da bo ponudba bogata vsa sezona. Murka je preuredila prodajalno Pletno, poudarek so dali kristalu, po katerem tuji najraje segajo. Lepo so uredili tudi izložbo. Foto: F. Perdan

Zlata poroka Arnežovega Joža in Vilfanove Mare — Poročila sta se na nedeljo, 2. junija, v Smartnem v Stražišču. Minulo nedeljo pa sta z družinami obeh sinov in s tremi vnuki proslavila zlato poroko. Jože Kert, po domače Arnežov Jože, je bil rojen pred 74 leti na Gorenji Savi v Kranju. Dvanajst otrok se je rodilo v družini in Jože se je izučil za tesarja. Pred vojno je delal pri mojstru Skodlarju v Gorenjah, po vojni pa v Savi v Kranju, kjer je 1975. leta dočkal tudi upokožitev. Še danes je poznan daleč naokrog, da je zares pravi strokovnjak za izdelavo zavithit stopnic v stanovanjih. Pravi, da so pri takšnih stopnicah (naj bodo betonske ali lesene) pomembni mera, obhodna črta zaradi koraka, trdnost, pri lesenih pa še to, da ne škripljejo. Marija Vilfan pa se je rodila pred 67 leti na Črnicu pri Brezjah, kjer je bilo devet otrok. Z Jožetom sta se spoznala, ko je delala v Arneževi gostilni na Gorenji Savi. Vsa leta je bila gospodinja, skrbela doma za otroke in Jožetu nosila kosila tja, kjer je pač delal. Pred dnevi sta nam zaupala, da je njunih petdeset let skupnega življenja tako hitro minilo, čeprav je bilo vsega po malem: dobrega in slabega. Obema smo v imenu uredništva zaželeli zdravje in zadovoljstvo tudi po njunem zlatem jubileju. — A. Ž. — Foto: F. Perdan

Praznik petja. Gorenjske

Škofja Loka — V soboto, 8. junija ob 20. uri bo pevski zbor Lubnik iz Škofje Loke pripravil v puštalskem gradu srečanje pevskih zborov Gorenjske poimenovano Praznik petja Gorenjske. Nastopili bodo: mešani pevski zbor DPD Svoboda France Prešeren Žirovnica-Breznica pod vodstvom Majde Erzenove, moški pevski zbor KUD Stane Žagar Plamen Kropa pod vodstvom Egija Gaspersiča, komorni zbor Peko Tržič pod vodstvom Janeza Forška, akademski pevski zbor France Prešeren iz Kranja pod vodstvom Tomaža Faganela, mešani pevski zbor DKD Svoboda Mengeš pod vodstvom Tomaža Slabeta, ženski pevski zbor DKD Solidarnost Kamnik pod vodstvom Karle Bernotove in ženski pevski zbor DPD Svoboda Žiri pod vodstvom Slobodana Poljanška. Koncert bo torej na prostem, na dvorišču puštalskega gradu. Če bo zaradi vremena, pa bo prireditelj v prostorih osnovne šole Peter Kavčič v Podlubniku. Povejmo še, da bodo koncert posneli za radio.

Kantavtor Bojan Rakovec Ni najljubše pesmi, vse so moje

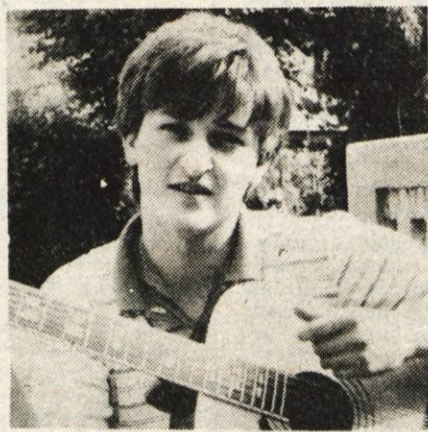
Odkar je pred petimi leti breknal na eno samo struno in pel prijateljem na piknikih, je 21-letni kantavtor Bojan Rakovec glasbeno nesluteno dozorel. Tri pesmi so posnete, za njim so gostovanja v domala vseh zabavnoglasbenih oddajah ljubljanskega radia, pa vrsta koncertov in glasbenih tekmovanj. Z zadnjega, Glasu mladih v Škofji Loki, je v soboto spet odnesel prvo mesto.

Kranj — Bojanova glasbena prizadevanja so stara kot njegova prva kitara, na kateri je še pred petimi leti breknal po eni sami struni. S pisanjem lastnih pesmi je spoznal pravi svojstven glasbeni izraz. Prvo leto je nastalo 13 'komadov', na splošno začudenje malomestne srenje je v svoji nekdanji osnovni šoli priredil tudi prvi koncert, prihodnje leto si je s strunami služil na koncertih, nato so ga 1982 opazili na oddaji Kar znaš, to veljaš. Tam je prvič zaigral Špelo.

Resneje se je h glasbi obrnil zadnji dve leti; izšolal se je, odslužil domovini in se z nekaj koncerti prebil do radia, kjer je takoj zbudil pozornost strokovnjakov. Že zmagala Špela na glasbenem tekmovanju izpred treh let je dokaz, da Bojanova glasba prerašča ljubiteljske meje in da se fant lahko mirno meri z že uveljavljenimi slovenskimi kantavtorji. Letos se je pojavil v radijskih oddajah Made in Italy, Torkov glasbeni magazin in Okusi so različni, s tremi posnetimi pesmimi je promoviral na tržiškem radiu, tudi ostalima dvema gorenjskima radijskima hišama ni neznan, če publike, ki ga spremlja »v živo« niti ne omenjamo.

»Sanjam, da bi me poslušali po vsej Sloveniji,« pravi nadebudni glasbenik in pridno skrbi za to, da ne bi ostalo le pri sanjah. V petih letih je zložil, uglasbil in zapel prek 400 'komadov'. Sprva se je tematsko naslanjal na tuje vzore, zgledeval se je po Bobu Dylanu, ker je želel zasloviti. Ščasoma so ga prevzele osebnije ambicije. Iz pesmi je jel dihati Bojanov jaz. Ob akordih kitare so nastajale besede, iz nešteti mladostnih doživetij so vzraščale pesmi. Upešnjena so razmišljanja, čustva, drobič iz vsakdana, drobne izpovedi: v njegovem repertoarju se družijo satira (Vrle stražiške familije) tragika (Slep si), ljubezen, obtoževanje, vedrina. Eno prvih pesmi je posvetil materi, ki skrajpa ni razumela njegove glasbe. Sicer pa je Bojanova glasba umerjena po okusu mladega čutečega človeka, takšnega, kot je sam, takšnega, ki mu ni dano preliti čustev na papir. Na besedilu gradi, ne toliko na glasbi. Besedila so zrela, razmišljujoča... Med 400 pesmimi se je avtorju težko odločiti za najljubšo.

»Vse so moje,« pravi. »Nedvomno pa mi je najljubša zadnja, ker sem jo najmanjkrat slišal. Vrle stražiške familije, Špela in Oprosti mi, mati so shranjene na traku. Še ne uveljavljenem glasbeniku občutek,

da je njegov glasbeni zapis trajen, veliko pomeni. Še važnejši pa mu je stik z občinstvom. To je najbrž dedščina njegovega nenehne nastopanja, sprva pri folklori, nato v gledališču, ki se mu še vedno ni odrekel. Kjer igra, v dvorani gorijo luči, da bi bil, čeprav odmaknjen na odru, del občinstva. Najprijetneje je z otroki, bodisi na koncertih za šolarje, bodisi v gledališču (kjer je nazadnje uglasbil Plešoče oslička). Otroci ne znajo prikriti čustev, živijo z glasbenim trenutkom in nebrzdano vzklikajo pevcu na odru in z njim prepevajo pesem.

Noben denar ne odvrne glasbenemu ustvarjanju, pravi mladi kantavtor. Naj se sliši kot fraza ali ne, toda poplačata ga aplavz in razigrano otroško skandiranje: »Bojan, Bojan. Mi te pa poznamo. Naš si. Naš si.«

D. Z. Žlebir

Mala Groharjeva slikarska kolonija Dvesto malih slikarjev

Škofja Loka — Utrip starega škofjeloškega mesta bodo spet popestrili mali slikarji, ki se bodo zbrali v 18. Mali Groharjevi slikarski koloniji. Pričakujejo okoli dvesto učencev in sto njihovih mentorjev. Zbirati se bodo začeli danes popoldne v osnovni šoli Petra Kavčiča, posebej pa bodo v osnovni šoli Cvetka Golarja na Trati ob 17. uri sprejeli pionirje iz pobratene Smederevske Palanke. Od 18. do 19. ure bo na Mestnem trgu instrumentalni koncert učencev radovljiške glasbene šole, ob 20. uri pa se bodo mentorji zbrali v hotelu Transturist.

Orgle na Slovenskem — Crngrob Prva spremna gramofonska plošča

Po zadnji monografski uspešnici reprezentančne knjige Državne založbe Slovenije ORGLE NA SLOVENSKEM avtorjev Milka Bizjaka in Eda Škulja, je izšla v letošnjem evropskem letu glasbe tudi prva od spremljajočih gramofonskih plošč. Ta predstavlja prvega od stotih tekstovno in slikovno obravnavanih orgelskih instrumentov iz pričujoče knjige v kompleksni obravnavi orgelskega instrumentarija na Slovenskem.

Soavtor knjige, organolog, organist-solist in pedagog MILKO BIZJAK se tokrat prvič na samostojni gramofonski plošči crngrobških orgel predstavlja z deli Pasquinija, Carissimija, Zipole, Lisise, dveh nezanih skladateljev (anonimus), J. Zupana in Bajamontija. Kljub temu da je bil crngrobški orgelski instrument iz delavnice znanega celjskega izdelovalca orgel in pozitivov Janeza Frančiška Janečka, sicer Čeha po rodu, in iz leta 1743, lani obnovljen, je še vedno obdržal vso orgelsko avtentiko izpred 250 let. Tudi to je prav gotovo eden od vzrokov, da si je organist Milko Bizjak izbral repertoar, ki je tako po obliki, vsebini in odigranih orgelskih delih na plošči nasploh omejen. Orgelski zvok zveni dokaj komorno in le barva tudi skromnih registrov in še vedno netemperirana uglasitev dajejo Toccati, verzom, Fughetti in trem Sonatam svojstven in daleč predbachovski tonski čar. Orgelski instrument v Crngrobu je enomanski, jezičnih piščali pravzaprav nima (Janečkova celjska orglarska delavnica ni izdelovala jezičnikov), značilna pa je nadalje še dokaj zaokrožena barva celotnega instrumenta. Vse te značilnosti prvih restavriranih baročnih orgel na Slovenskem je obdržal tudi orglarski mojster in konservator Hubertus von Karsenbrock iz Münchna, ki je s sodelavci leta 1984 restavriral crngrobški orgelski instrument. Zapuščeno in v koncertne (snemalne) namene uporabljen instrument tako ponovno zveni na enem redkih domačih diskoteknih izdelkov in ki kljub restavriranemu instrumentu hkrati predstavlja tudi pomemben snemalni dosežek ljubljanske gramofonske hiše Helidon, založnice plošč Državne založbe Slovenije ter tonskega snemalca SILVESTRA ŽNIDARŠIČA. Spretni snemalec z najodobnejšo tonsko snemalno tehniko prav gotovo ni mogel odpraviti vseh tonskih pomanjkljivosti, kajti tudi te v večini primerov izhajajo iz zakonitosti gradnje orgelskega instrumenta. Tudi crngrobški instrument je postavljen v sakralni prostor, evropsko leto glasbe pa je v izenačevanju univerzalne glasbe ne glede na njeno idejno in predvsem izvenglasbena izhodišča doprineslo k preseganju teh nepomembnosti. Sicer pa je to ob dejstvu, da imamo danes ob stotih kvalitetnejših orgelskih instrumentih na Slovenskem komaj tri postavljene v izvensakralne objekte, edina alternativa, da tudi precej zanemarljivo orgelsko diskografijo približamo čim širšim slojem publike. Lično opremljen albumski ovitek je s fotografijami Marjana Smrketa oblikoval Vili Vrhovec, obsežen spremni tekst pa je prispeval organist-solist Milko Bizjak sam. Urednici (odgovorna Pavla Uršič-Kunej in glavna Dragana Kraigher-Šenk) pa sta skupaj s knjižno predhodnico Orgel na Slovenskem smelo dopolnili letošnje proslavljeno evropsko leto glasbe.

FRANC KRIŽNAR

Srečanje pisateljev

V Valvasorjevi sobi gradu Bogenšperk so se konec maja srečali pisatelji — sodelavci založbe Kmečkega glasa iz Ljubljane. Osemindvajset udeležencev iz raznih slovenskih krajev je razpravljalo o problemih pisanja s kmečko tematiko in o drugih vprašanih sodobnega življenja na vasi. Govorili so tudi o pravkar končanem literarnem razpisu, na katerega je prispelo več kot dvajset del. Slišati je bilo tudi mnenje, da društvo slovenskih pisateljev premajhno skrb namenja sprejemanju novih članov, pisateljev založbe Kmečki glas. Srečanje je tradicionalno, pripravili so ga s sodelovanjem litijske zveze kulturnih organizacij. Jeseni pa bodo spet pripravili srečanje z mladino in pionirji.

Zlata Volarič

KULTURNI KOLEDAR

JESENICE — Drevi ob 18. uri, bo v razstavnem salonu Dolik na Jesenicah otvoritev razstave fotografij Adija Finka in Vitimirja Pretnarja. Razstava bo odprta do 19. junija.
V Kurnikovi hiši bo drevi ob 17. uri otvoritev razstave del Marjana Pančurja.
RADOVLJICA — Linhartov oder in knjigarna DZS Radovljica vabita na **Uro pravljic** v soboto, 8. junija, ob 11. uri z Zupančičevimi ugankami Mehurčki in Malčki palčki.
ŠKOFJA LOKA — V kapeli škofjeloškega gradu v Škofji Loki bo ponovitev koncerta vokalnega seksteta deklet z Bukovice v petek, 7. junija, ob 20. uri.
LJUBLJANA — V Cankarjevem domu v Ljubljani bo v torek, 11. junija, ob 19.30 revija pevskih zborov ljubljanskega pevskega združenja.
RADOVLJICA — Društvo ljubiteljev stare glasbe v Radovljici bo v okviru Pomladanske serenade izvedlo koncert **Klemen Ramovša** v Šivčevi hiši v Radovljici in sicer v petek, 7. junija, ob 19.30.
ŠKOFJA LOKA — Glasbena šola Škofja Loka pripravlja danes ob 17. uri v galeriji na loškem gradu slavnostni koncert ob zaključku šolskega leta. Slovesnost bo obsegala koncert najboljših instrumentalistov in podelitev nagrad ter pohval najprizadevnejšim učencem.

Odsotni pesniki = srečanje slovenskih pesnikov (?)

Mestece, ki se v slovenskem literarnem izročilu ponaša, da je v njem izdihnil dr. France Prešeren, je bilo tudi letos gostitelj četrtega srečanja slovenskih pesnikov. Od mnogotevlinih imen slovenske poezije (le kdo bi vedel vse naštetih) se jih je tokrat zbrala le peščica najbolj vztrajnih, ki na teh srečanjih sodelujejo že tradicionalno. Na letošnjem srečanju naj bi se pesniki pogovarjali o svojem odnosu do evropske kulture. Za nekaj ur trajajoči sestanek lahko ugotovimo, da smo slišali največ monoloških izpovedi posameznikov, ki temeljijo na lastnih izkušnjah, in ki so zmagale dialog; slišali smo nekaj izjav, ki so padle v prazno ali pa izvisele. Ni bilo koreferentov k obstoječim referatom, prav tako tudi ne novih referatov, ki bi bili prebrani pred publiko. Pogrešali smo spremljevalce sodobne slovenske poezije, saj so na prejšnjih srečanjih dejavno sodelovali (Tine Hribar je modro molčal, Tarasa Kermaunerja pa tokrat ni bilo). Celotni simpozij je bil izveden v tesnobnem molku, zapečatil ga je obupani glas Miroslava Slana, ki je pozval prisotne pesnike, naj se vendarle oglašijo, naj ne molčijo kot ovčice na svojih stoli. (Kako drugače je bilo na primer pred dvema leti, ko se je govorilo o odgovornosti poezije in ko se je utrla pot k rehabilitaciji pesnika Franceta Balantiča.)

Morda je čisto organizacijski spodrslijaj srečanja ta, da se referati na simpoziju niso prebrali in da je bilo nekaj referentov odsotnih. Vendarle pa je bila tudi sama tema letos izbrana tako, da je v resnici omogočala le ekspliciranje neposrednih osebnih pesniških in človeških izkušenj, tako da je večina referatov bila izpeljanih iz iste smeri; izjeme so Strehovec, Pibernikov in predvsem Svetinov referat. Takšna obdelava teme nujno pripelje v monolog, saj se posamezne izkušnje med seboj lahko le soočajo, ne morejo pa se spodbiti, ker je osebna izkušnja najbolj zavzejoča in nesporna za vsakega posameznika posebej. Vsemu navkljub je v posameznih izjavah nekaj trditvev, ki hočejo prerašči meje subjektivnega odnosa do stvari, hočejo obveljati kot splošno zavezujoče; nekaj jih je v takem okviru hudo spornih, a tudi takšne niso bile deležne polemičnih replikacij. Takšna je naprimer absurda trditev Valentina Cundriča, da »Evrope v du-

hovnem smislu za Slovenijo ni« in da »se bo moral vsakdo pri sebi odločiti, kaj bi rad bil, ali slovenski ali svetovni pesnik«. To je deloma v svojem uvodu k simpoziju zanikal Denis Poniž (vendar samo on) s trditvijo, da je slovenski pesnik povezan z evropsko duhovno kulturo v njenem specifičnem odnosu do smrti, ki da je drugačen od odnosa, ki do te temeljne metafizične kategorije obstaja v siceršnjem kulturnem svetu.

Zanimivo obliko, v kateri je izrazil svoj odnos do evropske kulture, je ubral Aleš Debeljak, ki prikaže generacijski model (generacija po letu 1960) razvoja oblikovanja novega, drugačnega odnosa do evropskega sveta. Temeljne pa so njegove misli, da nikoli ni imel slabe vesti, da bere nekaj tujega, kadar je bral Baudelairea in klasično literaturo iz herojske dobe modernizma. »Mi smo imeli iste good vibrations, jaz in oni. Tukaj ni dileme. Prav srečen sem bil, ko sem nekoč osupel odkril, da je pesnikova skrivnost tudi skrivnost za pesnika samega. To me je pomirilo. Bila sva na istem.« (...) »Še vedno sem Slovenec. Moji znanci iz tistih zgodnjih avgustovskih dni so še vedno Nemci, Danci, Francozi. Jaz bi rad ostal to, kar sem, oni prav tako, si mislim. Samo, da se moram za svoje evropejstvo truditi, da ne izgine v meandrih namišljene skrbi za domačijo, za njih pa je Evropa stalni abonma.« In zaključil, da mora evropejstvo ostati nenenni kriterij slovenske eksistencialne skušnje.

Nekam iluzorno idealistično stoji v središču referata Janeza Ovsa trditev, da »danes primerjati slovenskega pesnika z evropsko kulturo, ali ga postavljati v evropski prostor sploh ni mogoče. Svet je celota. Umetnost je celovita svetovna enota.«

France Pibernik v svojem spisu Zgodovinska izkušnja s pripisom izpostavi dvoje temeljnih ugotovitev v slovenski književni tradiciji; prva pomeni »domala nepretrgano povezavo med vsemi pomembnimi osebnostmi naše literature in evropskim duhovnim prostorom«, druga pa »domala nenehno nihanje v smereh evropske kulturne orientacije zaradi posebnosti geografskega položaja med vzhodom in zahodom, ideološko smo pripadali zahodni Evropi«. Svoje trditve nato avtor ugotavlja in dokazuje na primeru dveh

povojnih slovenskih literarnih revij — Novi svet in Mladinska revija. Tudi ta referat ni bil deležen niti ene same replikacije. V okvirih osebne izkušnje se v začetku giblje referat Sama Simčiča, ki pa se zaključil s pozivom: »Če hočemo obstati kot Slovenci in Evropejci, predvsem pa kot ljudje z dostojanstvom duha, moramo razpravljati o tem, da izobraževanje ne more biti v rokah države, njene uprave in politike, ekonomije in družbe, pa tudi ne v rokah ciljev vladajoče znanosti, kakršna je; morali bi se vneto lotiti resničnosti in izobraževanju vrtni globino človeškega bitja. Ker pa tega ne stori, živimo odrinjeni od sveta in Evrope.«

Edini, ki se je povzpela nad ozkost in enoznačnost odnosa Slovenci—Evropa, je bil Ivo Svetina, ki v svojem spisu opozori na vplive, ki smo jih bili Slovenci deležni tudi iz zunaj evropskih kultur: »Zapustimo anemično naročje hčere Evrope in se prepustimo zrel in bohotni postavi njene matere Azije!« V tem smislu je Svetina povzdignil Aškerčevo azijsko skušnjo nad Cankarjev Dunaj in Ottakring, Cankarja samega pa imenuje »veliki žrec slovenske samozadostnosti«, v njegovem srcu najdemo »manifest sindroma slovenske samovšečnosti, avtofekalizma, program naše majhnosti, nadute bolečine, prijaznega strupa in lepe smrti«. V samem poteku debate je Svetina izpostavil še misel, da nas Slovence lahko odrešijo samo še barbari, kajti vsaj nekaj bi se zgodilo, ko bi prišli ti barbari, in ker le oni še vedo, kaj je življenje.

Od ostalih razpravljalcev, ki so večinoma izpovedali svoje osebne izkušnje evropske kulture (ker jih niso zapisali), je Veno Taufer ob primeru Simona Jenka izpostavil tisto in takšno samostojnost, ki ne temelji v trmastem vztrajanju za vsako ceno v drugačnosti, marveč v avtohtonem doživljanju nujnosti biti drugi, biti drugačen.

Boris A. Novak se je zavzel za redukcijo sintagme »slovenski pesnik«, kajti sebe ima predvsem za pesnika, ki mu je zgolj slučaj položil v usta slovenski jezik. Zaključil pa je jalovo in raztrgano debato Miroslava Slana, ki je dejal, da ne verjame v programirana pesniška srečanja in da verjame le v spontana srečanja pesnikov. Tema letošnjega srečanja je po njegovem potenciranje slovenske

ga kompleksa pred Evropo in njeno kulturno tradicijo.

Duhovni prostor simpozija je ostal prazen, nobenega vznemirljivega dialoga ni bilo, ki bi zmogel zaostri problematiko, kaj šele poliloga; poslušalec je imel občutek, da so se srečali sami enako misleči intelektualci. Ob tem se sama od sebe ponuja ugotovitev, da so slovenski pesniki neiznajdljivi, da nimajo občutka za skupnost (svojo, pesniško), saj bi sicer izkoristili priljubljenost srečanja in kot skupina nastopili z jasnimi in predvsem novimi tendencami v javnosti, ki so, kadar so izpostavljene posamič in posamezno, običajno zatrite s strani vladajoče ideologije. (Lep primer, kako se takšen način prepozna za uspešnega, je bilo letošnje odprto srečanje Društva slovenskih pisateljev v Cankarjevem domu na temo Slovenski narod in slovenska kultura.)

Udeležba na kranjskem simpoziju je iz srečanja v srečanje skromnejša. Skoraj vedno se pojavljajo ista imena, katerih pogledi na literaturo in poezijo posebej ter njihova poezija so nam v glavnem znani, zato nam, žalibog, nimajo več kaj dosti novega povedati.

Zaradi tega je kranjski simpozij v resni krizi — če se seveda noče ohranjati le zaradi srečanja kot takega, ki je samemu sebi namen —, česar se zavedajo tudi pesniki sami: izrečena je bila obtožba nad vsemi odsotnimi slovenskimi pesniki. Simpozij se bo iz »prostozidarske lože«, kakor je kranjsko srečanje poimenoval Ivo Svetina, naslednje leto pomanjšal v ložico, čez leta pa se bojo pesniki srečevali le še v trojkah ali v dvojkah: pa ne zato, ker bi bili tako preganjani, da bi bil potreben umik v »ilegalos«, marveč ker se bojo tako odtujili med seboj, da bojo drugovali le tisti, ki enako pojejo. Aroganca in ignoranca velikega števila odsotnih pesnikov do letošnjega kranjskega srečanja pesnikov pomeni, kot grenko ugotovi Svetina, da Slovenci Evrope ne potrebujejo.

Spiritualistični seansi, ki ji je bilo letošnje srečanje pesnikov močno podobno, ne bi mogel pripomoči niti odsotni duh že zdavnaj pokojnega »primarija« slovenskega pesništva, kljub temu, da se je vsa stvar odvijala v Prešernovem gledališču in v Prešernovem mestu.

Marijan Pušavec

pomen zelene v prehrani

V gomoljih zelene je 84 do 90 % vode, 1 do 1,5 % beljakovin, 0,25 do 0,38 % maščob in 7,7 do 11,8 % ogljikovih hidratov, ter 0,84 do 1,46 % pepela. V 100 gramih sveže zelene je 300 mg kalija, 115 mg fosforja, 43 mg kalcija, 0,6 mg železa in 10 mg vitamina C. Značilen vonj daje zeleni eterični olje, ki vsebuje lakton in limonen.

V listih zelene je še več vode, do 93 % beljakovin in maščob, manj pa ogljikovih hidratov in več pepela.

Največ zdravnih snovi je v presnem soku, pripravljenem iz gomoljev in listov. Sok iz samih

listov je zelo grenak. S sokom zdravimo vodenico, revmatizem, protin, debelost, pljučni katar, krče v prsih in napenjanje. Ker sok preveč žene na vodo, ga ne priporočajo pri ledvičnih boleznih. Če ne moremo na vodo, skuhamo gomolj in liste v vinu, naredimo gosto kašo in jo devamo na mehur.

Iz soka in prežganega sladkorja naredimo bombone, ki blažijo kašelj. Zeleno vključimo v dietno prehrano tudi pri kožnih boleznih, pomešamo jo z jabolki in orehi.

dr. Mihaela Černe, dipl. ing. agr. Kmetijski inštitut Slovenije

barbara kregar, dipl. ing. kozmetičarka in pedikerka

negovani in čili v poletje

Ko posije toplo sonce in se osvobodimo nogavic, se pokažejo pomanjkljivosti na koži (izsušenost kože, popokane kapilare in »kurja polt«). Da do teh pomanjkljivosti ne bi prišlo, lahko veliko pripomoremo sami z udobno obleko, ki nam omogoča dobro prekrvavitev, s pogosto menjavo višine pet itd. Kurjo polt odpravimo najlažje s telesnim peelingom ter z masažo (s krtaco). S tem kožo gladimo in ji omogočimo boljše vpijanje kreme.

Nosečnosti in nihanje teže povzročata, da se trebuh izboči. Tkivo izgubi napetost in končno popusti. Izgled trebuha je odvisen od trebušne mišične zgradbe. S športom in dihalnimi vajami obdržimo prožnost trebušnih mišic. Masaža pod mrzlo prho in vlažna emulzija pripomoreta k lepšemu izgledu trebuha. Mokra, suha masaža in masaža s kremo so uspešne metode, ki poživljajo uvelo kožo. Ljudje, ki pri svojem delu mnogo sedijo, lahko z nekaj minutnim tekom pripomorejo k lepšemu izgledu svoje postave.

Celulit je problem št. 1. Spominja nas na pomarančno kožo. Nega celulita je izredno dolgotrajna. Vedeti moramo, da nastanek celulita lahko preprečimo. Zdravo življenje, pravilna prehrana, šport, gimnastika, masaža in nega telesa spadajo k preventivi in kurativi. Tudi izmenično prhanje z mrzlo in toplo vodo je velikega pomena pri preprečevanju celulita. Priporočamo masažo s posebnimi kremami.

Ramena, nadlahti in komolce največkrat mačehovsko obravnavamo. Zato na teh delih nastaneta kurja polt in raska-va koža. Te pomanjkljivosti najhitreje odpravimo s suho masažo pred prhanjem. S tem dosežemo večjo prožnost mišičja, boljše prekrvavitev in odstranimo poroženelo plast kože.

Če bomo upoštevali te nasvete in namenili negi telesa vsaj 15 minut dnevno, se bomo v poletnih oblekah in kopal- kah dobro počutili.

ta mesec na vrtu

Fizol preklar ne sme stradati, saj želimo imeti mnogo stročja. Junija pogojimo preklarju vsaj dvakrat, na m² potrosimo po 20 g mešanega gnojila. Seveda je za razvoj strokov potrebno tudi mnogo vlage, sicer že zasnovani stroki v suši porumenijo in odpadejo.

Pri visokih paradižnikih moramo privezovati glavne poganjke in odstranjevati zalistnike. Zalistnike odšcepujemo brž, ko je to mogoče, da se preveč ne razbohotijo in s tem slabe rastlino. Ker odšcepujemo zalistnike tesno v pazduhah listov, predvsem pazimo, da listov ne poškodujemo. Včasih se razvijejo listni poganjki tudi na koncu cvetnih kobilov. Tudi te poganjke odšcepujemo. Ko privezujemo paradižnikova stebila, upoštevajmo, da se bodo stebila še debelila, zato vezi ne smemo premočno zategniti.

Stebila grmičastih sort paradižnikov se rada upognejo, v dežju pa se plodovi zablatijo in umažejo. To preprečimo, če pravočasno položimo po tleh okoli paradižnikov smrekove veje, slamo ali kakšno podobno zastirkco.

Paradižniku redno dognojimo z mešanimi gnojili. Posebno ugodno deluje v več obrokih potroseno gnojilo z večjim odstotkom dušika, lahko pa kdaj pognojimo tudi s čistim dušičnim gnojilom. Listje je za gnojilo zelo občutljivo, zato trosimo previdno.

Junija vsaj enkrat pognojimo vsem trajnim in enoletnim dišavnim. Za gnojenje uporabljamo mešana gnojila, ki vsebujejo minimalen odstotek dušika. Neskladno gnojenje z dušičnimi gnojili slabo vpliva na aromatičnost začimb.

Pri stebelnih vrtnicah moramo večkrat pogledati, če so dobro privezane, da jih ne polomi veter. Pri tem ne pregledamo samo, kako je vrtnica privezana, ampak moramo tudi ugotoviti kako stoji palica. To je zlasti važno pri tistih, ki so že stare. Palice se najraje prelomijo v višini tal. Vrtnice moramo privezati tako trdno, da se tudi ob hudem vetru ne drgnejo ob oporo.

napadi krčev

Podrobneje si bomo ogledali božjast in napad vročinskih krčev. Božjast, strokovno medicinsko epilepsija, je nagnjenje k mišičnim krčem. Napad lahko sprožijo že majhne spremembe v človeku, ki ima to bolezen: neprespana noč, menstruacija, prevelike duševne obremenitve, napad pa lahko nastane tudi med spanjem. Nihakor ne gre za duševno bolezen, čeprav smo včasih pri božjastnikih, ki se niso zdravili, opazovali tudi težke čustvene pa duševne motnje in spremembe. Neredko je bilo prav bolnikovo okolje zaradi osamitve, zaničevanja in zapostavljanja krivo za njegove duševne spremembe.

Včasih je nagnjenost h krčem družinsko in se na nek način deduje. Ko sprašujemo bolnika oziroma njegove starše o poprejšnjih boleznih otroka, ki je nagnjen h krčem, neredko zvedemo za težak porod z zapleti in vročinske krče z izgubo zavesti v prvih letih življenja, prebolelo vnetje možganskih mren ali poškodbe glave.

Napad krčev je dramatičen za okolico, za bolnika pa velika in težka preizkušnja, ker se zgodi iznenada, lahko v družbi vrstnikov, v šoli, na cesti, pri delu. Firbici in »poklicni« opazovalci zato ob napadu več škodijo, kot pa bi sploh mogli pomagati.

Oglejmo si pravi napad božjastnika. Bolnik pri božjastnem napadu izgubi zavest, vendar ne iznenada. Običajno začuti, da ga bo vrglo, nekateri to tudi povedo, opozorijo prisotne. Sledijo krči mišic, včasih le dela te-

lesa, včasih pa trupa, rok in nog. Bolnik gleda »z belimi«, ker zavije oči navzgor. Če ne zaduha, pomodri, zobe stiska, zato se ugrizne v jezik. Včasih mu udarijo pene na usta; če se je ugriznil, je pena krvava. Spusti vodo. Z glavo, s trupom in udi tolče ob tla. Obstaja resna nevarnost, da se poškoduje.

Napadu sledijo utrujenost, zbitost, izguba spomina za čas napada in bolečine v mišicah. Napad, ki sem ga opisal, vidimo zadnja leta zelo redko, običajno pri kroničnih alkoholikih. Vzrok za zmanjšanje napadov je v mnogoboljšem zdravljenju, disciplini bolnikov in svojev pri jemanju zdravil in v splošni skrbi za božjastnike.

Kako pomagati bolniku med napadom? Predvsem nobene groboti! Pod bolnika položimo odejo ali plašč, da preprečimo poškodbe zaradi udarcev ob podlago. Med zobe mu potisnemo kos lesa brez ostrih robov ali zvit robec, pri tem pa pazimo, da nas ne ugrizne. Rok in nog mu ne poskušamo »ravnati«, ker ga lahko poškodujemo. Ko hudi krči popustijo, ga obrnemo na bok z usti proti podlagi, da se ne bi zadušil. Napad mine sam od sebe, razen v najtežjih oblikah, ko je treba poklicati zdravnika. Smrt med napadom je v večini primerov posledica zadušitve in ne napada samega.

Bolnika zavarujemo pred gledalci. Ko se po napadu zave, ga mirimo z lepo besedo in omogočimo mu, da se spočije. Zavarujemo ga pred vročim soncem in premočno svetlobo. Naj ne kadi in pije alkoholnih pijač.

Prihodnjic o napadih krčev pri otrocih in o preprečevanju. dr. Tone Košir

ste za ribe?

Tuna

To je večja morska riba, v Jadrano lovijo največkrat 8 do 10 kg težke. Je brez lusk, ima vretenasto oblikovan trup z ozkimi plavutmi. Na hrbtu je temno modre barve, s sivimi boki in belim trebuhom. Ločimo pravo tuno, palamide oziroma atlantsko bonito in sredozemsko tuno. Hrani se izključno z drugimi ribami (sardelami, skušami in celo z bolj »oboroženimi« ribami). Meso je zelo cenjeno tudi zaradi tega, ker ima malo kosti.

Poznana je tunina panceta, potrebni deli mesa. Lahko jo pripravljamo na skoraj vse načine, kot pripravljamo teletino in junetino.

Tunin file na žaru

Tudi ta recept je vzlet iz receptov ribje restavracije Delfin v Kranju.

Potrebujemo okrog 25 dkg tuninega fileja na osebo, olivno ali navadno olje, česen, peteršilj, poper in sol.

File (debel naj bo 2 cm) posolimo in začimmo, pokapamo z oljem in pustimo stati v hladilniku približno 3 ure. Fileje nato na vročem žaru spečemo, med pečenjem jih pokapamo še z oljem, v katerem so bile v kvaši. Te fileje lahko spečemo tudi v ponvici.

Fileje z žara ponudimo s krompirjem z blitvo, od pijač pa priporočajo koprski refošk.

kržci od glave do peta

— Poletje ima rado živahne posebnosti. Še posebno droben vez, ki poživlja. Zakaj bi naše bele bluže ne poživljala rdeča vrtnica iz kržcev, prav tako patnenih copat in belega klobučka za na plažo? Malo časa nam bo vzelo, bomo pa zato izstopale iz množice »konfencionirank«.

SPIS MESECA

10. maja je bil objavljen spis Janje Frelj iz 8. c razreda osnovne šole Lucijana Seljaka v Kranju z naslovom Vlak bratstva in enotnosti nikoli ne zamuja. Izbrali smo ga za najboljši spis v preteklem mesecu. Janji bomo po pošti poslali nagrado — knjigo. Čestitamo!

Kresniček

V četrtek smo vsi učenci nižjih razredov odšli v prenovljeno dvorano v Preddvoru. Tam smo si ogledali glasbeno igro Kresniček. Igrale so jo učenke višjih razredov.

Igrica je bila zelo zanimiva. Govori o nagajivem Kresničku, ki je izgubil svojo lučko. Iskal jo je in prosil cvetlice, zvezde, luno in sonce, naj jo pomagajo poiskati. Kresniček je bil brez lučke majhna rjava muha. Nazadnje mu je sonce pomagalo poiskati lučko. Kresniček se mu je lepo zahvalil: »Hvala ti, ljubo sonce!« V zahvalo mu je Kresniček s prijatelji zapel in zaplesal. Želimo še več takšnih predstav.

Danilo Ekar, 2. a r. OŠ Matije Valjavca Preddvor

Zadnji dnevi v šoli

Šolsko leto gre h koncu, bližajo se počitnice. Vsi se jih veselimo in jih nestrpnost pričakujemo. Nekateri se bojujejo z ocenami, drugim pa je vseeno. Po glavah nam že švigajo misli o morju. Tudi v razredu je bolj živahno. Vsak dan mineva po svoje in vsak je po svoje lep in poln doživetij. Stejemo dneve. Kmalu bo prišel tudi terek, dan, ko bomo odpotovali na Stenjak, v šolo v naravi. Vsi se že veselimo novih doživetij. Skratka, zadnji dnevi pouka so najlepši.

Snežana Kostič, OŠ Petra Kavčiča Škofja Loka

Papagaj Piko

Papagaja sem našel ob šoli na stadionu. S prijateljem sva tekla in naenkrat se je pred menoj znašel papagaj. Bil je vrste nimfa, ki živi v Avstraliji. Dal sem mu ime Piko.

Papagaj je bil lep. Glavo je imel rumeno z rumenkasto zelenim čopom. Kadar je bil na kaj jezen, je čop čisto položil, kadar je bil vesel, ga je na pol dvignil, kadar pa se je nečesa bal, je čop povsem dvignil. Tam, kjer je imel ušesa, je imel dve oranžni piki. Na vratu je imel belo ovarnatno. Trup je bil siv, le na robovih krila je imel nekaj belo obarvanega perja. Rep je imel siv, le eno rumeno pero je bilo vmes.

Vsi v družini smo Pika takoj vzljubili. Ker nismo imeli kletke, smo si jo sprosodili za toliko časa, da bi jo še sami kupili. Piko je bil zelo sestradan. Naučil se je žvižgati in govoriti »Piko, Piko«. Ko je mami prišla iz službe, jo je začel klicati, ko pa je prišla k njemu, se je našopiril in začel govoriti in žvižgati. Naučil sem ga, da mi je nastavlil glav in sem ga začel božati. Če mu ni bilo všeč, je okljuval prst. Tudi spustili smo ga. Takoj je zletel na zaveso. Ko je šel na ramo in si pomagal z ušesi, te je začel kljuvati. Kljuval je tudi rože. Vsi listi so bili zaradi tega kar nazobčani. Ko je prišel stric, je čakal, da bi ga spustil ven. Zelo rad je jedel solato, krompir in makarone. Seveda sem mu moral vsako jutro očistiti kletko. Včasih je ušel mami na glavo in začel delati gnezdo. Tudi meni je šel, ampak zelo redko. Najbolj se je bal žoge.

Zelo mi je bilo hudo, ko je čez deset mesecev poginil. Vsem nam je bilo hudo. Zdaj je že eno leto, odkar sem ga našel in doma so mi objubili, da bom dobil novega.

Boštjan Mulej, 5. b r. OŠ Janka in Stanka Mlakarja Senčur

naš svet

Svet brez miru in z vojnami posut je naš planet!

Kjer le ptica svobodna je... Tu še psi in mačke rasisti so.

Planet brez miru in z bombami posut je naš svet. In bombe, bome padajo na naš planet. Tu jederski reaktorji v modi so!

Kje le ptica svobodna je... Tu še psi in mačke egoisti so!

Rasizem, šovinizem, egoizem tu je vladar. In le malo svobode na tem svetu brez miru je! Kjer lakota mori!

In le ptič svobodno leti...

Toda potem, čez mnogo let — ne bo ga več!

Planeta brez miru in z bombami posutega. Sveta brez miru in z vojnami posejanega.

Ne bo ga več! Saj bombe, rasizem, šovinizem, egoizem, uničili bodo ta naš svet, naš planet.

Kjer le ptica svobodno leti... Tu še psi in mačke rasisti so!

Toda, ne! Ne, ne, ne! Tega ne smemo dopustiti! Borimo se z ljubeznijo in mirom.

Saj naša srca še ni okužil egoizem, saj naša srca še ni okužil rasizem. Uničimo rasizem! Uničimo šovinizem! Uničimo egoizem!

Borimo se z ljubeznijo in mirom.

Nataša Gašparič, 8. c r. OŠ Bratstvo in enotnost Kranj

Na podelitvi bralne značke

Veliko nas je učencev, ki smo med letom pridno brali knjige in si s tem prislužili bralno značko.

V četrtek smo zelo hitro pomalicali, nato pa smo se zdrenjali v telovadnico. Toda telovadnica je bila spremenjena, drugačna. Na stenah so visele slike, plakati z znanimi besedami prav tako znanih pisateljev in pesnikov, na panoju in pod njim pa so bila dela našega gosta, pesnika in pisatelja Kajetana Koviča. Vsi dobro poznamo priljubljeno knjigo Moj prijatelj Piki Jakob in druge.

Na začetku naše proslave so učenke izvedle kratek kulturni program, nato pa nam je Kajetan Kovič prebral nekaj svojih pesmi in odgovoril na naša vprašanja. Končno smo dobili bralne značke, pesnik nam je čestital, mi pa smo se mu zahvalili za obisk. Zopet se je začel pouk, dopisniki pa smo imeli v knjižnici še kratek pogovor s prijaznim Kajetanom Kovičem.

Romi Hafner, 7. c r. OŠ Cvetka Golarja Škofja Loka

Na zboru pionirjev v Ljubljani

Plesna skupina naše šole je sodelovala na zboru pionirjev 9. maja v Ljubljani. Bili smo gostje šole v Šiški. Pionirji te šole so nas lepo sprejeli.

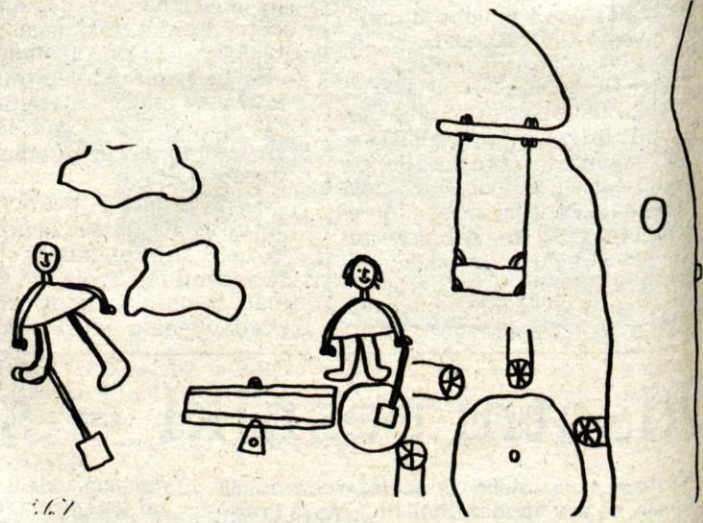
V šoli smo bili na kosilu, potem pa so nas prijateljice povabile domov. Moja gostiteljica je bila Urška. Pri njej doma sem odložila potovalko.

Popoldne smo nastopili na Trgu revolucije. Gledalci so nam močno plaskali.

Drugi dan je tovarišica Zrinko in mene povabila na torto in sladoled. Oboje nama je zelo teknilo. Ko sva pojedli, smo se s tovarišico počasi vrnili pred šolo. Tam sem dobila dve spominski znački in priznanje za »Pohod«.

Vse je bilo zelo lepo. Srečna sem, ker sem nastopila sredi Ljubljane.

Martina Zrimšek, 1. a r. OŠ Simon Jenko Kranj, DE Center

Na igrišču — Narisal Samo Jenko, 2. b r. OŠ Cvetka Golarja Škofja Loka

Iz šolskih klopi

Kako skrbim za svoje okolje

Nekega lepega sobotnega dne smo se odpravili na Jezersko k bratrancu. Ko smo prispeli, je bil tam tudi bratranec Sašo. Takoj, ko me je zagledal, mu je prišlo na misel, da bi odšli k potoku in se tam igrali.

S seboj smo vzeli tudi vrvi. Pri potoku je bilo zelo zabavno. Igrali smo se skrivalnice in se lovili. Naenkrat pa je Sašo zavpil: »Poglejte! Tam se je nekaj zableščalo!« in pokazal v potok.

Vsi smo stopili k potoku. Kar pokali smo od radovednosti. V vdi se je res nekaj bleščalo. Iz vrvi smo naredili laso in ga obtežili s kamni. Sašo pa je teklen domov po grablje. Laso smo vrgli v vodo, da se je zataknil za tisto bleščečo stvar. Napeli smo vse sile in neznan bleščeči predmet potegnili iz vode. Kar zijali smo od razočaranja, saj je bil le star štedilnik.

Nato smo z grabljami privlekli iz vode tudi manjše stvari: star škorenj, klobuk, dimnik za petlonec in še dosti drugega. Nekaj časa smo se s tem igrali, potem pa smo se začeli dolgočasiti. Sašo pa je spet našel dobro misel. Iz ropotije smo na bregu zgradili strašnega robota.

Razigrani in lačni smo pohiteli domov. Med potjo pa smo srečali smetarje. Povedali smo jim o robotu iz stare šare. Smetarji so robota odpeljali in mi smo ostali brez igrače.

Vendar smo bili srečni, da smo lahko igraje očistili reko in s tem nekaj naredili za lepšo naravo.

Klemen Tepina, 5. d r. OŠ France Prešeren Kranj

TELEVIZIJSKI SPORED

SOBOTA, 8. JUNIJA

8.00 Poročila - 8.05 Slovenske ljudske pravljice: O treh kraljevih sinovih - 8.25 Slikajte z nami - 8.35 Naš prijatelj Tito, nadaljevanje TV Zagreb - 8.50 Nihče kakor jaz, nanizanka TV Sarajevo - 9.20 Miti in legende - Antični miti: Dedal in Ikar, nanizanka TV Beograd - 9.35 Pedenžep na izletu - 10.05 Kako je bilo, dokumentarni film - 10.35 Republiška revija MPZ Zagorje 84, 7. oddaja - 11.05 Računalništvo, ponovitev 9. dela angleške serije - 11.30 Čudeži narave: Plenilci, kanadska dokumentarna serija - 11.50 Čudeži v Medjugorju, ponovitev dokumentarne oddaje - 12.40 Poročila (do 12.45) - 16.10 Človekovi možgani: Govor, ponovitev 3. dela angleške dokumentarne serije - 17.00 Retrospektiva filmov France Štiglica: Svet na Kajžarju, slovenski film (ČB) - 18.40 Boj za obstanek; Pomoh iz zraka, angleška poljudnoznanstvena serija - 20.00 Pop delavnica, zadnja iz niza radijskih oddaj (stereo zvok na RA II) - 21.45 Zrcalo tedna - 22.10 Harrow house 11, ameriški film - 23.45 Poročila

Oddajniki II. TV mreže:

13.40 Test - 13.55 Propagandna oddaja - 14.00 Roland Garros: Tenis - finale ženske posamezno in moške dvojice, prenos (slov. kom.) - 17.55 Karlsruhe: EP v košarki (M) Poljska - Jugoslavija, prenos (slov. kom.) - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Rock maraton - 20.30 Človek in čas, dokumentarna oddaja - 21.00 Poročila - 21.10 Športna sobota - 21.35 Bes angelov, 2. del ameriškega filma - 23.05 TV galerija - 23.35 PJ v gimnastiki, reportaža iz Tuzle

TV Zagreb I. program:

12.40 7 TV dni - 13.10 Narodna glasba - 13.40 Poročila - 13.45 TV koledar - 13.55 Propagandna oddaja - 14.00 Roland Garros: Tenis finale ženske posamezno in moške dvojice, prenos - 18.30 Dosje, dokumentarna serija - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Švicarska molčečnost, ameriški film - 21.40 TV dnevnik - 21.55 Od našega dopisnika iz Prage

NEDELJA, 9. JUNIJA

9.00 Poročila - 9.05 Živ žav: Risanke, Pravljice z vseh vetrov - 10.00 Grizli Adams, ponovitev ameriške nanizanke - 10.25 A. Silva-D. Comparato: Lampion in lepa Marija, 1. del brazilske nadaljevanke - 11.05 Domači ansambli: Ansambel Štirje kovači - 11.35 625, oddaja za stik z gledalci - 12.00 Podlipo, prenos iz Dobrovega v Goriških Brdih - 13.30 Poro-

čila (do 13.35) - 13.55 I. Šti- vičić: Kam gredo divje svinje, ponovitev 7. dela nadaljevanke TV Zagreb (ČB) - 14.55 Karlsruhe: EP v košarki (m) - Jugoslavija: Romunija, prenos - 18.10 TV kviz - finale - 20.00 V. Nedelkovski: Po naše - Stanovanjska pravica, 3. del nadaljevanke TV Skopje - 21.05 Emir Kusturica, oddaja TV Sarajevo - 21.45 Športni pregled - 22.35 Poročila

Oddajniki II. TV mreže:

13.45 Test - 14.00 Jastrebarško: SP v motokrosu (250 ccm), prenos 1. dirke - 14.55 Propagandna oddaja - 15.00 Roland Garros: Tenis - finale moški posamezno - prenos (slov. kom.) (do 18.00/19.00) - ... PJ v gimnastiki, reportaža iz Tuzle - ... Jastrebarško: SP v motokrosu (250 ccm), posnetek 2. dirke - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Komuna na severnem Kitajskem, kanadska dok. oddaja - 21.15 Včeraj, danes, jutri - 21.30 Propagandna oddaja - 21.35 TV kinoteka - Vrnitev, jugoslavni film - 22.35 Neobvezno 2, oddaja iz kulture (do 23.00)

Zagreb I. program

10.20 Poročila - 10.30 Otroška matineja - 12.00 Kmetijska oddaja - 13.00 Jugoslavija dober dan - 14.00 Na svoj način, glasbena oddaja

RADIJSKI SPORED

SOBOTA, 8. junija

Prvi program

4.30-8.00 Jutranji program - glasba - 8.05 Pionirski tednik - 9.05 Z glasbo v dober dan - 9.35 Napotki za naše goste iz tujine - 10.05 Sobotna matineja - 11.05 S poti po Jugoslaviji - 11.30 Srečanja republik in pokrajin - 12.10-14.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 14.05 Glasbena panorama - 15.10-15.25 Popoldanski mozaik - 16.00 Vrtljak in EP - 17.00 Studio ob 17.00 - Znanjopolitični magazin - 18.00 Škatlica z godbo - 18.30 Mladi mladim - 19.35 Za naše najmlajše - 19.45 Minute za ljubljanskim jazz ansambлом - 20.00-23.00 Slovenecem po svetu - 22.50 Literarni nokturmo - Andrej Hieng: Zgodba strica Nikole - 23.05 Od tod do polnoči - 00.05-5.00 Nočni program - glasba

NEDELJA, 9. junija

Prvi program

5.00-8.00 Jutranji program - glasba - 8.07 Radijska igra za otroke - 9.05 Še pomnite, tovariši - 10.05 Nedeljska matineja - 11.00-13.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 13.10 Obvestila in zabavna glasba - 13.20 Za

14.15 Železna cesta, 3. del zahodnonemške nadaljevanke - 15.15 Nedeljsko popoldne - 17.20 Ruski klasiki: Jakob Bogomolov, sovjetski film - 18.55 Retrospektiva zagrebške šole risane filma - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Po naše, nadaljevanje TV Skopje - 21.05 Emir Kusturica, reportaža - 21.45 Športni pregled - 22.30 TV dnevnik

PONEDELJEK, 10. JUNIJA

17.50 Poročila - 17.55 Nihče kakor jaz, nanizanka TV Sarajevo - 18.25 Železniška postaja - 18.40 Propagandna oddaja - 18.45 Podium: Kabaret, oddaja za mlade - 20.10 B. Connolly: Lyttonova kronika, 3. del angleške nadaljevanke - 21.05 Aktualno: Počitnice za naš žep - 21.45 Lok - izročilo in sporočilo, ponovitev baletne oddaje - 22.35 TV dnevnik II

Oddajniki II. TV mreže:

15.40 Test - 15.55 30. junijski mednarodni konjeniški turnir, reportaža - 17.10 Festival rekreacije, reportaža z Danskega - 17.25 Premor (samo za LJ 2) - 17.30 Beograjski TV program - 18.55 Premor (samo za LJ 2) - 19.00 Športni grafikon - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Po ta napredka, oddaja o zna-

SOBOTA, 8. junija

naše kmetovalce - 14.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - 14.30 Humoreska tega tedna - 15.10 Pri nas doma - 15.30 Nedeljska reportaža - 15.55 Pojo amaterski zbori - 16.20 Pogovor s poslušalci - 17.50 Zabavna radijska igra - 19.35 Lahko noč, otroci - 19.45 Glasbene razglednice - 20.00-22.00 V nedeljo zvečer - 22.20-24.00 Glasba za prijeten konec tedna - 00.05-4.30 Nočni program - glasba

PONEDELJEK, 10. junija

Prvi program 4.30-8.00 Jutranji program - glasba - 8.05 Aktualni problemi marksizma - 8.40 Izberite pesmico - 9.05 Z glasbo v dober dan - 9.35 Napotki za naše goste iz tujine - 10.05 Rezervirano za ... - 11.05 Znano in priljubljeno - 11.35 S pesmijo po Jugoslaviji - 12.10 Veliki revijski orkestri - 12.30 Kmetijski nasveti - 13.50 Ponedeljkov križemkraz - 14.05 V gosteh pri zborih jugoslovenskih radijskih postaj - 14.30-15.25 Popoldanski mozaik - 15.55 Zabavna glasba - 16.00 Vrtljak želja in EP - 17.00 Studio ob 17.00 + glasba - 18.00 Na ljudsko temo - 18.25 Zvočni signali - 19.25

nosti - 20.50 Včeraj, danes, jutri - 21.05 Staro za novo, ponovitev zabavnoglasbene oddaje - 21.50 Dinastija, 50. del ameriške nadaljevanke

TV Zagreb I. program:

15.45 Videostrani - 15.55 30. mednarodni junijski konjeniški turnir - 17.10 Festival rekreacije na Danskem, reportaža - 17.30 Poročila - 17.35 TV koledar - 17.45 Cibern dober dan, otroška oddaja TV Ljubljana - 18.00 Vstop v akardijo, otroška serija TV Skopje - 18.15 Sociologija gledališča, izobraževalna oddaja - 18.45 Podium: Kabaret - 19.30 TV dnevnik - 20.00 N. Gion: »Metalec nožev«, drama - 21.35 Argument, zunanje-politična oddaja - 22.05 Izbrani trenutki - 22.10 TV dnevnik - 22.30 En avtor, en film - M. Nikolić: Konji

TOREK, 11. JUNIJA

17.45 Poročila - 17.50 Naša pesem - Maribor 84: UPZ Emil Adamič - 18.20 Miti in legende: Antični miti: Orest, nanizanka TV Beograd - 18.35 Propagandna oddaja - 18.40 Periskop - 20.05 Miodrag Žalica: Zaljubljeni, drama TV Sarajevo - 21.10 Integrali - 22.30 TV dnevnik II

Oddajniki II. TV mreže:

17.10 Test - 17.25 TV dnevnik - 17.45 Mali svet, otroška oddaja - 18.15 Knjige in

misli - 18.45 Želeli ste - pogledite - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Večer za tamburico - Zrebanje lota - 20.50 Včeraj, danes, jutri - 21.05 Spomeniki revolucije: Cetinje - Slike mesta heroja, dokumentarna oddaja - 21.50 Marin Držić in njegova doba

TV Zagreb I. program:

17.20 Videostrani - 17.30 Poročila - 17.35 TV koledar - 17.45 Mali svet - 18.15 Knjige in misli - 18.45 Želeli ste - pogledite - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Dialogi, notranjepolitična oddaja - 20.45 Zrebanje lota - 20.55 Dolga ježa, madžarsko-ameriški film - 22.25 TV dnevnik

SREDA, 12. JUNIJA

17.45 Poročila - 17.50 Slovenske ljudske pravljice: Pehta in Bedanc - 18.10 E. Rostand: Cyrano de Bergerac, 5. zadnji del predstave SMG (ČB) - 18.40 V kraljestvu Zlatoroga; Triglavski narodni park, ponovitev izobraževalne oddaje - 20.05 Film tedna: Dolga ježa, ameriško-madžarski film - 21.40 Za sedmimi gorami, dokumentarna oddaja TV Sarajevo - 22.30 TV dnevnik II

Oddajniki II. TV mreže:

17.25 TV dnevnik - 17.45 Legende sveta, otroška serija - 18.15 Človečnost v vsakdanjem življenju: Dr. Piperski - 18.45 Z narodnim orkestrom RTV Novi sad - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Dokumentarni film - 21.20 Včeraj, danes, jutri - 21.35 E. W. Korngold: Tezej in Ariadna, balet (do 22.30)

TV Zagreb I. program:

17.20 Videostrani - 17.30 Poročila - 17.35 TV koledar - 17.45 Legende sveta, otroška serija - 18.15 Človečnost v vsakdanjem življenju: Dr. Piperski - 18.45 Z narodnim orkestrom RTV NS - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Športna sreča ali igrani film (mesečeva mavrica, sovjetski) - ... TV dnevnik

ČETRTEK, 13. JUNIJA

17.45 Poročila - 17.50 P. Rudolf: 40 zelenih slonov - Vrt zelenih zmajev, 5. del nadaljevanke - 18.15 Kositer - 18.40 Delegatska tribuna - 20.05 Tednik - 21.15 L. Maroti: Franz Liszt, 6. del madžarske nadaljevanke - 22.10 TV dnevnik II - 22.25 Retrospektiva domače TV drame - M. Kranjec: Pot domov

Oddajniki II. TV mreže:

17.10 Test - 17.25 TV dnevnik - 17.45 Na črko, na črko, otroška oddaja - 18.15 Izziv Himere, izobraževalna serija - 18.45 TV plošča - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Večnikliči, 13. del sovjetske nadaljevanke - 21.00 Poročila - 21.05 Umetniški večer: Dylan Thomas (drama in dokumentarni film)

TV Zagreb I. program:

17.20 Videostrani - 17.30 Poročila - 17.35 TV koledar - 17.45 Na črko, na črko, otroška serija - 18.15 Izziv Himere, izobraževalna oddaja - 18.45 TV plošča - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Politični magazin - 21.05 Za kaj gre, kviz - 22.05 TV dnevnik

PETEK, 14. JUNIJA

17.50 Poročila - 17.55 Naš prijatelj Tito, otroška serija TV Zagreb - 18.10 Grizli Adams, ameriška nanizanka - 18.40 Na poti v inovacijsko družbo: Organizirano ustvarjalno delo in inovacije, izobraževalni niz - 20.05 Človekovi možgani; Gibanje, 4. del angleške dok. serije - 20.55 Ne prežite - 21.10 A. Marodič: Naša krajevna skupnost - Lisjaki, zadnji del humoristične nanizanke - 22.15 TV dnevnik II - 22.25 Malce sreče, angleški film

Oddajniki II. TV mreže:

17.10 Test - 17.25 TV dnevnik - 17.45 V osemdesetih, otroška serija - 18.15 Govorimo o zdravju, izobraževalna oddaja - 18.45 Domovina se brani tudi z lepoto, zabavnoglasbena oddaja - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Iz koncertnih dvoran, prenos koncerta ORKESTRA SF; S. Vremšak: Koncert za orgle in orkester, B. Britten: Koncert za klavir in orkester op. 13, C. Franck: Simfonija v d-molu - 21.55 Nočni kino: Morlici v službi zakona, francoski film

TV Zagreb I. program:

17.20 Videostrani - 17.30 Poročila - 17.35 TV koledar - 17.45 V osemdesetih, otroška serija - 18.15 Govorimo o zdravju - 18.45 Domovina se brani tudi z lepoto - 19.30 TV dnevnik - 20.00 Mike Hammer, ameriška nanizanka - 20.55 Montreaux 85: Magic show Paula Daniela - 21.45 TV dnevnik - 22.00 Kultura srca

NAGRADNA KRIŽANKA

GLAS	MOŠ. IME (STANKO)	KRAJ V SLOVEN. GORICAH	ROMAN L. N. TOLSTOJA	PEVKA POPEVK KOVAČIČ	STAROGR. DIDAKT. PESNIK
OMLAČENO SNOPEJ					
VIŠOK MOŠKI GLAS					
STAROE- GIPTOVSKI PISATELJ					
LŠP. OKRASJE					
IGRALKA FARROW					
				MATI OTROK FRANCETA PRESERNA	VRSTA RAZCVETJA

GLAS	IME NEM. ZGOOVINARJA MANNA (SIN THOMASA)	ČILSKA PESNICA (GABRIELA, -BREZUPJE-)	ZAPORNICA	GIBANJE ZRAKA	ŠTEVNIK	SL. SLIKAR, IMPRESIONIST (VAN)
INDUSKI KROKODIL						
SADEŽ S TRDO LUPINO						
REKA POZABLJENA V GR. MIT.						
PRIMORSKA TOVORNA ZIVAL						
SESTAVIL: R. N.	UKANA PREVARA				VELIKA DVORANA	
	PISMENO POTRDILO				PTICA UJEDA	
ANTON ASKERC		PAPIRNATA KAPA				OPUS
		SMUKEC				IT. MESTO, ZNANO PO VINU
TRINITRO- TOLUOL		PRIRODA, NATURA				
		KONEC ŠAH. IGRE				
TKANINA ZA ZAVESE						SLAVKO ŠLANDER
						ARABSKI ZREBEC
PREGIBANJE BESED PO SKLO- NIH						
OLJKA LEPO VEDENEJE						GRŠKI POLOTOK

GLAS	IME NEM. ZGOOVINARJA MANNA (SIN THOMASA)	ČILSKA PESNICA (GABRIELA, -BREZUPJE-)	ZAPORNICA	GIBANJE ZRAKA	ŠTEVNIK	SL. SLIKAR, IMPRESIONIST (VAN)
INDUSKI KROKODIL						
SADEŽ S TRDO LUPINO						
REKA POZABLJENA V GR. MIT.						
PRIMORSKA TOVORNA ZIVAL						
SESTAVIL: R. N.	UKANA PREVARA				VELIKA DVORANA	
	PISMENO POTRDILO				PTICA UJEDA	
ANTON ASKERC		PAPIRNATA KAPA				OPUS
		SMUKEC				IT. MESTO, ZNANO PO VINU
TRINITRO- TOLUOL		PRIRODA, NATURA				
		KONEC ŠAH. IGRE				
TKANINA ZA ZAVESE						SLAVKO ŠLANDER
						ARABSKI ZREBEC
PREGIBANJE BESED PO SKLO- NIH						
OLJKA LEPO VEDENEJE						GRŠKI POLOTOK

Rešitev nagradne križanke z dne 31. maja: akord, talar, Irene, kirin, Akon, Anapa, zo, PT, odstop, rum, karafa, erato, kiks, nikelj, vat, Ossa, Odak, stot, ponva, Edam, ED, Otaru, Aida, krt, šagren, Ana, Ankara.

Prejeli smo 129 rešitev. Izžrebani so bili: 1. nagrada (500 din) prejme Blaž Plemelj, Bled, Selo 48, 2. nagrado (300 din) prejme Pavel Dolenc, Brekovice 10, Žiri, 3. nagrado (200 din) prejme Valentin Jakše, Kranj, Tatjana Odrovec 2. Nagrade bomo poslali po pošti.

Rešitev nagradne križanke pošljite do 12. junija do 9. ure na naslov: ČP Glas, Kranj, Moše Pijadeja 1 — z oznako Nagradna križanka. 1. nagrada 500 din, 2. nagrada 300 din in 3. nagrada 200 din.

NOV POSLOVNI ČAS

Ljubljanska banka, Temeljna banka Gorenjske Kranj bo s 1. junijem 1985 za ekspoziure, ki do sedaj niso poslovale ob sobotah, uvedla nov poslovni čas in sicer:

- Planina pri Kranju vsak dan 7.—18 sobota 7.—12
- Stražišče, Bohinjska Bistrica, Lesce, Gorenja vas, Železniki, Žiri ponedeljek, torek 7.—12. sreda, četrtek, petek 13.—18. sobota 7.—12.
- Podlubnik, Trata vsak dan 13.—18. sobota 7.—12.

Vse organizacijske enote, ki so ob sobotah poslovale od 8.—12. ure, poslujejo od 1. junija 1985 dalje za stranke od 7.—12. ure.

Ljubljanska banka
Temeljna banka Gorenjske

PUKŠIČEVI GOJIJO TUDI DO 500 MORSKIH PRAŠIČKOV

Morski prašički sovražijo prehlad

Jesenice — Anica in Alojz Pukšič v vasi pod Mežaklo na Jesenicah že devet let vztrajno in pridno gojita male morske prašičke, ki jih kot poskusne živalice redno oddajata ljubljanskemu Leku. Morske prašičke gojijo kot živali za medicinske poskuse, nemalo pa je tudi zasebnih ljubiteljev, ki imajo prašička v stanovanju za zabavo in ljubeznivo družbo.

Pukšičeva Anica, nadvse prijazna in zgovorna ženska, je pri svojih ljubljencih, ki jim delajo družbo tudi kunci, po ves ljubi dan. Nenehno jim mora čistiti in jim dati hrano: zelenjavo, travo, sadje in vse druge ostanke naravnih hrane, kajti umetne dobijo izjemno malo. To je obljubila in tudi bogate izkušnje so pokazale, da so najbolj zdravi in najlepši ter za poskuse najprimernejši tisti morski prašički, ki se hranijo izključno s hrano s polj, travnikov in sadovnjakov.

Pukšičeva sta na Gorenjskem edina rejca malih živali, ki imata tako veliko farmo inalih prašičkov: zdaj jih je okoli 300, redno pa sta jih minula leta imela tudi do 500. Lek menda deloma opušta te poskuse in »materiala« ne potrebuje več tako veliko.

Z morski prašički ni malo dela zato, ker so pravi mali požeruhi. Jedli bi noč in dan in še kako dobro začitajo, če v so sednjem prostoru dobijo boljši priboljšek. Tedaj se prikrajšana ostala armada požene proti mreži in vztrajno terja pravi-

co. Ta pravica do enakopravnega obeda pa se izterja silno glasno, z drobno piskajočimi glasovi, ki jih zna Anica po intenzivnosti in zahtevnosti dobro ločiti. Ve, kdaj so zadovoljni, kdaj se bojijo, kdaj jih zebe in kdaj jim sploh ni nič povšeči.

Morski prašički so prijazne in ljubke živalice, če si z njimi v družbi in prav nič ne spominjajo na miši ali podgane, kot zatrjujejo nekateri. Podgane so jim hude sovražnice, pravi Anica, ki se še dobro spominja podganje morije pred leti.

V bližini hiše teče vse prej kot čista Sava, obrežje je onesnaženo, podgane se kljub redni deratizaciji včasih zaredijo. In tako so, kaj veš kako in kje, vdrle v njen prostor, pregrizle močne mreže zabojev in zada-

Anica Pukšičeva redi morske prašičke, skrbno pa mora paziti, da se jih je navadil tudi domači kuža, ki jih previdno ovohava... Foto: D. Sedej

vile prav vse prašičke. Vse skupaj so zvekle v kot, tako da v zaboju ni bilo niti enega več...

Živalice so pri Pukšičevih dobro negovane, lepe in čiste kože, zato jih pri Leku z veseljem odkupijo. Za morskega prašička, ki tehta do pol kilograma — težo doseže po dveh mesecih — plačujejo po 450 dinarjev. Pukšičeva bi bila zadovoljna tudi z manj denarja, ceno so sami povečali. Vsako leto zarod menjata, tako da oddajata zares prvovrstne živalice.

Pozimi so prašički neprestano žejni, poleti dobijo tekočino z vitaminsko hrano. V zaboju mora biti samo po en samček, sicer pride do hudih bojev in prelivanja krvi. Samčki se hrabro upirajo slehernemu, ki kakorkoli poseže v mirno družinsko življenje.

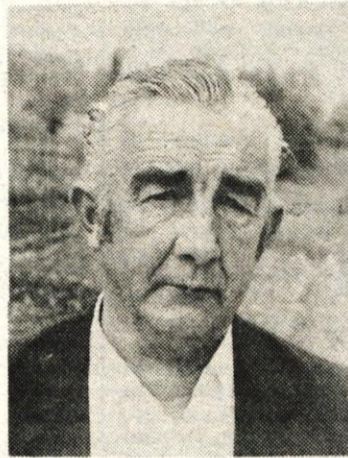
Samčke povržejo tri do štiri mladičke, ki so že prvi dan dlakavi, drugi dan pa hudi jedci. Mladičke je treba takoj ločiti po spolu, sicer se živali prehitro razmnožujejo in tudi samčke je po porodu pametno ločiti, kajti prešteviline brejosti jih lahko do smrti izčrpajo.

Pukšičeva morske prašičke ali »budre«, kakor jim tudi pravijo, pošiljata v Ljubljano tudi z avtobusom, a morata zelo paziti, da se ne prehladijo. Zgodilo se je že, da so staknili pljučnico od doma do avtobusne postaje in razumljivo poskusi, ki jih Lek opravlja v prid medicinskemu razvoju in našemu zdravju, tako niso bili več možni. D. Sedej

KMET FRANC MEDJA IZ BOHINJA:

Iz hleva v direktorjevo pisarno

Franc Medja, trden in napreden kmet z Loga v Bohinju, ni nikdar želel, da bi se zaposlil, še manj, da bi postal direktor. Pa vendarle: prisilni upravitelj v bohinjki gozdarsko-kmetijski zadrugi ga je po ukinitvi družbenega varstva in do prihoda Janeza Stareta iz Kranja postavil »v. d. direktorja«.

Log — Medjeva kmetija je posebna v tem, da po možnostih za kmetovanje in tudi po doseženih uspehih izstopa iz »sivine« bohinjkega povprečja. V dolini so le štiri kmetije, ki imajo vse travnike, pašnike in polja v ravnini; ena izmed njih je tudi Medjeva. Vso zemljo, okoli devet hektarov je je, imajo v štirih obdelovalnih kosih, kar je spričo velike razdrobljenosti precej nad zadržnim povprečkom. Po svetih že pokojnega inženirja Branka Korbarja iz blejskega gozdnega gospodarstva so pred osemnajstimi leti zgradili nov hlev in v njem so doslej edini v srednjevaški zadrugi uredili splakovanje gnoja skozi rešetke v gnojnično jamo. Med prvimi so se odločili za siliranje trave; zdaj s še dvema kmetoma razmišljajo, da bi kupili tudi kombajn za spravilo silazne koruze.

Lani so v vsej bohinjki zadrugi oddali največ tržnih pre-

sežkov in vrednostno dosegli promet, ki je bil le nekoliko manjši od poldruga milijona dinarjev. Oddali so 34 tisoč litrov mleka, enajst telet in dva bika. V prireji mleka jih je prekašal le Lovro Ravnik z Broda z 41 tisoč litri. Medjeva kmetija ima tudi edina v Bohinju naslednika, ki se je z razliko od svojih vrstnikov povsem posvetil kmetijstvu.

Franc gospodari na kmetiji dve desetletji, medtem ko na njej dela, odkar pomni. Ob kmetovanju je vedno našel čas tudi za sestankovanje, za delo v samoupravnih organih zadrugi in temeljne organizacije kooperantov blejskega gozdnega gospodarstva. Vrsto let je bil član združnega sveta, v času prisilne uprave tudi njegov predsednik.

»Občina nas je opozarjala na napake in pomanjkljivosti v zadrugi in nam je dala leto časa, da jih odpravimo. Zaradi razrahljanih medsebojnih odnosov, nespoštovanja dogovorov, neuresničevanja sprejetih obveznosti, zavoljo nasprotij med kmeti in delavci, med zgornjim in spodnjim delom doline pa tudi zaradi slabega dela nismo uspeli izboljšati razmer. Kmetje so mislili, da so za položaj v zadrugi krivi delavci, delavci so krivdo valili na kmete. Vsak je le kritiziral, le redki so bili pripravljeni tudi sami prispevati k izboljšanju stanja. Kmetje smo zahtevali, da kmetijstvo dobi večjo veljavo, da se večja skrb nameni urejanju in izkoriščanju planinskih pašnikov, da se denar od lesa, posekanega na pašniku, vrne kmetijstvu... Zagovarjal sem prisilno upra-

vo, ker sem vedel, da bom tako lahko presegel »bohinjke domačnost« in vzpostavil ne. Vsi niso mislili tako in so tudi kritizirali,« pravi Franc Medja.

Zadruga je dobila prisilno upravo, na čelu katere je bil Bernard Tonejc, zdajšnji predsednik radovljiške občinske skupščine. Franc mu je bil pri urejanju razmer kot predsednik združnega sveta, napredni kmet in dober poznavalec bohinjkega kmetijstva v svojo oporo.

»Presenetilo me je, da se Tonejc šestkrat oglašal in me prosil, kaj mislim o tem ali onem problemu. Debelo sem postopoval, ko mi je prinesel potne nalepke, da sem mu jih podpisal,« pravi. Še bolj kot to je Franc senetila odločitev, da so ga ukinitvi prisilne uprave za meseca in pol, do prihoda neza Stareta iz Kranja, imeli valji za vršilca dolžnosti v direktorskih poslih.

»Nikdar nisem želel, da bi se zaposlil, še manj, da bi postal direktor. V sili razmer, ko je šlo za delovanje zadrugi, sprejel dolžnost. Že na prvem zboru sem dejal delavcem, moramo držati skupaj, če čemo prebroditi težave, uspešno nadaljevati delo, sicer sem bil prisilna uprava. Ni mi bilo lahko, verjamem mi! Bilo je preziranj, kmet, pa direktor. Motilo me je, da so se me nekateri imeli bali, da so delali drugače, smo se dogovorili. Ne, nikdar ne bi bil rad direktor. Bolje počutim v hlevu, kot sem v direktorski pisarni.«

C. Zaplotnik

Avanturisti naj bodo doma

Stane Kalan iz kranjskega Gradbinca je do bri dve leti delal v Iraku — Domov je prinesel priznanje za uspešno delo delovodje na gradbišču

Kranj — »Po dobrih dveh letih dela v Iraku sem prišel do prenekaterega spoznanja. Dve pa, mislim, še posebej veljata: avanturisti naj bodo doma, vodstveni kader pa bi moral biti na gradbišču od začetka do konca, ne le nekaj mesecev.«

Tako je pred dnevi začel pogovor 51-letni Stane Kalan, doma iz Srednje vasi pri Šenčurju, po rodu pa z Jame v kranjski občini. Zdej je delovodja na gradbišču doma ostarelih v Potočah pri Predvoru. Delovni organizaciji SGP Gradbinec v Kranju je zvest že od 1948. leta. Takrat se je prišel učiti za tesarja. Potem je končal še delovodsko šolo in že 32 let je delovodja.

»Pred tremi leti je iz delovne organizacije Slovenijaceste Tehnika prišlo sporočilo, da bi nekaj Gradbinčevih delavcev lahko delalo v Iraku. Šlo je za velik in pomemben projekt, za gradnjo različnih objektov na 32 kvadratnih kilometrov velikem gradbišču ob reki Tigris. Ob nekem sproščnem pogovoru sem takrat bolj v šali kot zares omenil, da bi šel, če ne bo nikogar drugega. Potem pa so me resno prijeli za besedo in odločil sem se. Prevzel sem mesto delovodje na gradbišču, kjer je bilo okrog 6500 delavcev, od tega približno 4000 Jugoslovancev. Moja ekipa je šla od 60 do 150 delavcev. Bili so v glavnem obrtniki in kooperanti iz različnih krajev države.«

»Pravite, da ste se vrnili z bogatimi izkušnjami in spoznanji.«

»Pravzaprav me delo v Iraku na samem začetku ni presenetilo. Tisto, čemur pri nas danes radi pravimo stara šola znanja in delovnih navad, še vedno velja ne le v Iraku, marveč na delih v tujini nasploh. Na prvih mestih so organizacija dela, kakovost, znanje in dosledno spoštovanje rokov. To mora biti pogoj za prodor našega, jugoslovanskega dela v tujini. Če verjamete ali ne, celo armate smo postavljali v plajbo in »vaservago«. Njihovi nadzorniki so namreč odločno vztrajali, naj dosledno spoštujemo vse normative, ki smo jih sami začrtali pri kandidaturi. Kvaliteta in dosledno spoštovanje rokov sta na nas priganjala na vsakem koraku. To pa nam je včasih pozročalo veliko težav zaradi naše pogoste in vsesplošne (jugoslovanske) površnosti. Zato ni čudno, da so nekateri s spričevalom o kvalifikaciji morali domov. Morda boste takole še najlaže razu-

meli, kakšen red je bil tam: delavec je lahko odklonil neko delo ali nalogo le, če bi bil zato v življenjski nevarnosti.«

»Ste se težko privadili na drugačne vremenske razmere?«

»Azijsko podnebje je drugačno. V Iraku, kjer smo delali, od konca marca do srede novembra ni padavin. Temperature čez dan dosežejo od 50 do 60 stopinj Celzija. Delali smo po 12 ur na dan. Prost je bil samo petek. Betonirali smo lahko le ponoči, ko je vročina malo odjenjala. Na začetku sem popil nič koliko litrov vode na dan. Potem pa sem spoznal, da te skodelica vročega čaja lahko odžeja za ves dan.«

»Kaj pa prehrana?«

»Imeli smo svojo kuhinjo in svoj bife. Glede hrane in materiala, ki smo ga ugrajevali na gradbišču v posamezne objekte, smo slabo organizirani. Nemci in Japonci pripeljejo praktično vse s seboj in ne kupujejo od nikogar. Tu imamo mi še velike možnosti pri delih v tujini. Tako kot se ne verjetno sliši, da stane v Iraku steklenica piva toliko kot 16 litrov in pol bencina (1 iraški dinar), je neverjetno tudi to, da se plača vzeti s seboj rezervne svinčnike, ki naj bi jih porabili med delom.«

»In domotožje?«

»V dobrih dveh letih sem bil doma vsega skupaj šest mesecev, med dopustom. Zelo pa sem pogrešal novice. Časopisov nismo mogli dobiti. Zato sem toliko teže pričakoval pisma, v katerih so mi domači pošiljali posamezne sestavke, izrezane iz Gorenjskega glasa.«

Stane Kalan zdaj ne razmišlja o tem, da bi morda še šel na delo v tujino. Tudi doma je dela dovolj. Ob prostem času pomaga hčerki pri gradnji hiše, za konjček pa mu je vzreja ovac. Vesel je priznanja, ki ga je dobil za delo v Iraku. Podprto je namreč z odgovornostjo in kvaliteto. A. Žalar

S preventivo nad zobno gnilobo

Pri Zobni polikliniki kranjskega zdravstvenega doma urejajo preventivni center za zobe — V jeseni, to je z novim šolskim letom, naj bi v njem s predavanji, filmi, diapozitivi in praktičnimi prikazi higiene pomagali spoznavati obrambo pred zobno gnilobo

Kranj — Številke so več kot zgovorne. Ko so v Kranju pred šestimi leti začeli uvajati tudi preventivno zobozdravstveno varstvo pri osnovnošolcih, se je število otrok, katerih zobje ne poznajo gnilobe, občutno povečalo: še leta 1978 je bilo med prvošolci le 11 odstotkov takih z brezhibnimi zobmi, leta 1983 pa že dobrih 26 odstotkov.

Vendar pa takšna slika zobovja ni le posledica odpiranja šolskih zobnih ambulant v vseh matičnih osnovnih šolah, temveč predvsem organizirane preventivne dejavnosti. Da je treba higijenske navade pridobivati v najzgodnejših letih, če naj se jih potem drže tudi kot odrasli, je že stara resnica. Osnovna zaščita, najboljša varovalna pred gnitjem zob, pa je umivanje z zobno ščetko.

»Vsak prvošolec se mora naučiti pisati in računati, pridobiti pa mora tudi nekaj najosnovnejših higijenskih navad«, pravi dr. Joža Rebolj, ki je v Zobni polikliniki Kranj zadolžen za otroško in mladinsko zobozdravstvo. »Ni pa vseeno, kako ga naučimo čistiti zobe. Vsak prvošolec dobi ob vstopu v šolo lonček, svojo krtačko in zobno kremo, naša pedontološka ekipa pa hodi od šole do šole, od razreda do razreda in otroke poučuje v ravnanju s krtačko. Sliši se eno-

stavno, pa vendarle ni lahko pravilno umiti zobe, odrasli pa so nasploh pri tem dokaj površni. Razen higijenskih navad, ki jih skušamo privzgojiti otrokom, so tu še fluor tablete in fluorizacija zob po opravljenem popravilu.« Za to preventivo pri osnovnošolskih otrocih pa so v sodelovanju z učitelji v osnovnih šolah zadolženi zobozdravniki iz šolskih ambulant.

Vendar pa je varstvo zob pri šolarjih že kar pozno ukrepanje. Začeti je treba še bolj zgodaj, že v vrtcu oziroma že pred spoznetjem otroka, to je ob materini nosečnosti. Zato je z junijem v Kranju začela delovati tudi posebna ambulanta za nosečnice, kjer bodo bodočim mamam zaradi hormonskih sprememb, ki se med nosečnostjo še posebej kažejo na dlesnih, svetovali in pomagali pri takšnih težavah, ob tem pa seveda tudi na primeren način in kar najmanj vsiljivo pripočevali skrbno in predvsem pravilno higieno zob. S tem pa se seveda že zagotavlja vpliv staršev na otroka tudi glede varovanja zob že kar najbolj zgodaj, to je od prvih mlečnih zob naprej.

»Predšolskih otrok, žal, ne moremo v celoti zajeti, saj jih je v kranjski občini v varstvu le dobra tretjina. Toda tudi zanje že velja, da se je treba z

zobno ščetko boriti proti zobni gnilobi. To, kar smo dosegli nekaj letih, je več kot razveseljivo: še pred leti je imel prvošolec poškodovane povprečno po tri zobe, zdaj pa le 2,1 in velja za stalne in ne mlečne zobe,« pravi dr. Franc Potočnik, vodja tozda Zobna poliklinika pri Zdravstvenem domu Kranj. »V Sloveniji že nekaj časa poudarjamo preventivno zobozdravstvo; izredne uspehe imajo pri tem v razvitejših državah, pri nas pa preventivni vsi še ne jemljejo dovolj resno. Razen v Kranju imajo tudi liko preventivne še v Škofljiški, po drugih gorenjskih občini, pa manj, nekje sploh ne delujejo.«

Zdej ugotavljajo, da je treba goče s preventivo posegati di med odrasle, še posebej v rejšje občane, ki imajo kakšne težave z neprestanimi vnetji dlesni, s protezami podobno. Za vse to bo še možnosti v jeseni, ko bo Zobni polikliniki odprt preventivni center za zobe. Ne bo menjen izključno otrok, predavalnici na polikliniki bodo dokončujo, vse skupaj pa bo veljalo več kot 3 milijoni din. V tem preventivnem učnem centru, kot ga bodo imenovali, bodo z najrazličnejšimi ponazorili od diapozitivov, filmov in pomagal, kot zobne prhe in še kaj drugega svetovali otrokom po odraslim. Kajti zobje niso zdravi zaradi plomb, ruvanja mostičkov oziroma »zadnje stadija« — proteze — temveč se je treba naučiti, sicer ne bo zobna gniloba ob sedanjih nezdravi prehrani s preslaskroba in sladkorja povzročila razjedla zobe; toliko pa zobozdravniki že zdaj ne morejo popraviti. S preventivo najmlajših pa bo vendarle goče del gnilobe preprečiti, pa pomeni tudi prihranek pri zdravju in denarju. L. M.

Zgodaj je treba začeti — Skrbno in redno umivanje zob zmanjšuje okvare zob — to so tudi nekajletne izkušnje s kranjskih osnovnih šol.

**LAHKI
UDOBNI
ZRAČNI**

MOHOR

JADRAN

MOHOR

RAB

Peko

TOVARNA OBUTVE TRŽIČ

100 let Bombažne predilnice in tkalnice Tržič

Da se v tržiški predilnici pripravljajo nekaj posebnega, je bilo čutili že od lanske jeseni, posebno pa od zgodnje pomladi dalje. Komaj je odlezel sneg, so že pričeli z urejanjem okolice. Pred tovarno je nastalo novo asfaltirano parkirišče, do vhoda v tovarno prideš zdaj po lepi, široki, asfaltirani cesti, urejena je okolica Glanzmannove vile, podobno kot nekoč, ko je tržiška predilnica dosegla prve lepe uspehe. Nove so luči v parku, na novo so pobarvani zidovi, prepleskana okna, očiščena je struga Bistrice, ki oklepa tovarno, v ribniku na koncu parkirišča so spet ribe. Tovarna je vsa, kot bi jo vzel iz škatlice. Vrste se sestanki, tiskovne konference, obiski poslovnih prijateljev ob jubileju. Skratka, za 100-letnico se delavci BPT Tržič pripravljajo, kot se spodobijo.

Sto let niti ni tako dolga doba. Malo več kot eno poprečno življenje. Pa vendar se je v teh sto letih zgodilo toliko velikega, dosežen je bil napredek, kakršnega pred sto leti nihče niti slutiti ni.

Tržič je imel obrtniško tradicijo, tu je bila doma tekstilna obrt in manufakturna proizvodnja, poznan pa je bil tudi po železarstvu. Proti koncu prejšnjega stoletja so druga za drugo ugašale fužine, doma tkano blago so izpodrinile cenejše tkanine iz čeških, moravskih in šlezjskih mehaniziranih tovarn.

Taka tovarna je zrasla tudi v Tržiču. Marca 1885 so industrialci iz Vorarlberga in trgovsko podjetje Francesco Glanzmann iz Trsta v Tržiču kupili od Kranjske industrijske družbe ozemlje in fužinarsko zgradbo, kjer danes stoji tovarna, 13. maja 1885 pa vpisali v trgovsko sodni register novo podjetje Baumwoll Spinnerei und Weberei Neumarkt Glanzmann u. Wächter. Tovarna je pričela proizvodnjo s 300 delavci, s 5000 vreteni in 160 statvami. Izdelovala je bombažno prejo in tkanine za široko potrošnjo.

Leta 1891 je velik del tovarne pogorel. Obnovljena tovarna je s svojimi iz-

delki kmalu zaslovela na Dunaju, v Dalmaciji, Bosni ter po širšem Balkanu, prek Glanzmannove trgovine v Trstu pa tudi po državah vzhodnega Sredozemlja.

Leta 1899 so dobili delavci prvi tovarniški delovni red — delovni čas je trajal 12 ur na dan. Leta 1904 je predilniška družba zgradila v Tržiču prvo hidroelektrarno na Čegeljšah, 1908. leta je Tržič dobil železniško progo, 1911. leta je imela tovarna že 124 delavskih stanovanj, leta 1925 pa je predilniška družba dogradila dekliški dom za samske delavke in stanovanjsko naselje v Preski. 1934. leta je stekla hidroelektrarna pri Sv. Ani.

Delavska zavest je bila v Tržiču živa. Stavka leta 1892 v Tržiču je bila sploh prva med slovenskimi tekstilci, stavka leta 1919 je bila solidarna s svetovnim proletariatom, 1936. pa s slovenskimi tekstilci.

Tovarna je hitro napredovala in se posodobljala. Tako je imel obrat predilnice v letih okrog 1920 prek 20.000 vreten, tkalnice pa prek 600 tkalnih strojev. Leta 1923 so zgradili še tretji obrat — oplemenitilnico. Leta 1937 je imela tržiška predilnica že 21.170 vreten, 642 stavev, 4 hidrocentrale in 1147 delavcev.

Med prvo svetovno vojno se je število delavcev zmanjšalo za več kot polovico. Med drugo svetovno vojno jo je nemška oblast vključila v nemški proizvodni sistem. Delavci se niso sprijaznili z novim vodstvom. Junija 1941 je Tončka Mokorel organizirala dveurno stavko tkalk, Ignac Zupan pa je poleti 1941 organiziral ustanovni sestanek OF. Že prvo leto vojne je bilo veliko delavcev odpuščenih, poslanih na delo v Nemčijo, izgnanih v Srbijo. Petdeset delavk in delavcev te tovarne je med vojno dalo svoja življenja za svobodo.

Po vojni so se delavci tržiške predilnice zavedali, da je domovina v ruševinah, da ljudem silno primanjkuje blaga. Kmalu so bili tu proglašeni prvi udarniki. 1947. leta se je tovarna vklju-

čila v državni petletni plan, 1949. leta je imela že svojo restavracijo, trgovino, dve ekonomiji in otroški vrtec, tedaj pa je gradila še vrsto stanovanjskih blokov.

14. maja 1950 so delavci BPT izvolili prvi delavski svet, ki je 3. septembra istega leta prevzel tovarno v upravljanje.

Hitro so napredovali. 1952. leta so imeli že svoj počitniški dom v Poreču, 1954. so začeli modernizirati tehnološki postopek v belilnici; opustili so beljenje s klorom. 1957. leta so začeli pospešeno posodobljati strojni park.

1959. leta so v tovarni organizirali ekonomske enote, predhodnice tozdov, leta 1960 pa so praznovali 75-letnico tovarne. Takrat so izdali svojo prvo monografijo.

Prvi obrat konfekcije so v BPT ustanovili leta 1964, leta 1972 pa šivalnico v Loškem potoku. 1976. leta je imela tovarna štiri tozde: predilnico, tkalnico, oplemenitilnico in konfekcijo ter delovno skupnost skupnih služb.

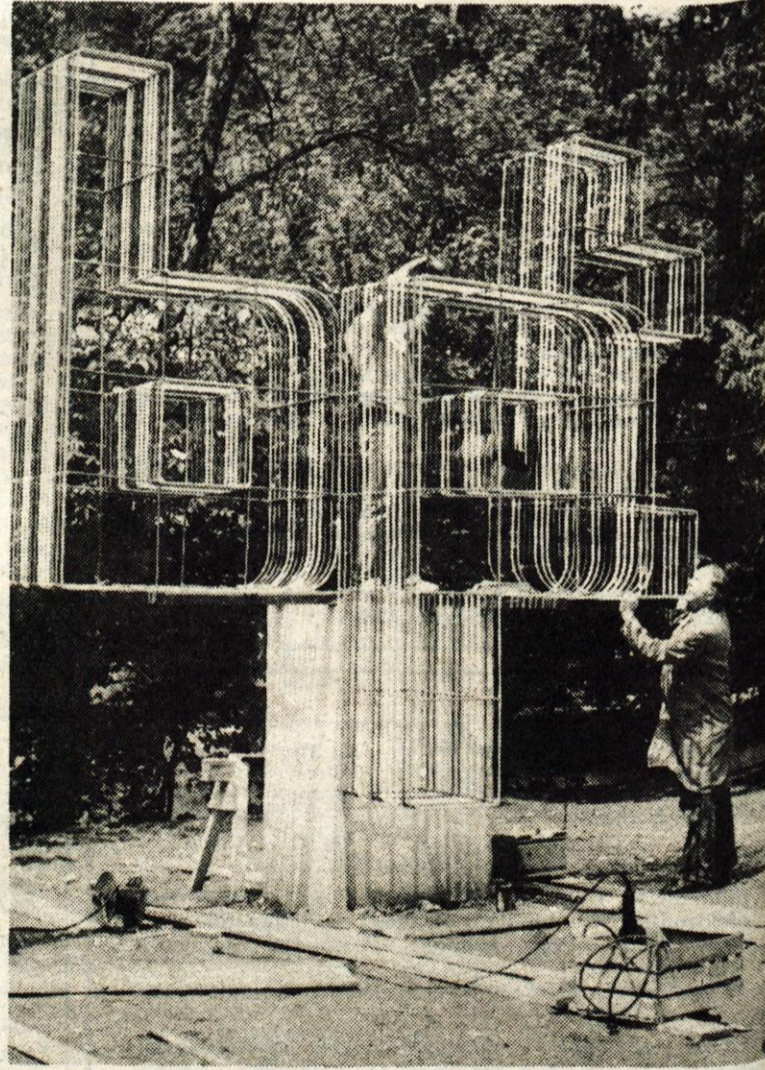
Šestdeseta leta so bila obdobje temeljite prenove predvojnega strojnega parka in osvajanje novih tehnologij, saj so leta 1962 končali prvo etapo preureditve predilnice, vzporedno je rasel novi objekt tkalnice, kamor so prihajale avtomatske stavbe, 1969. leta pa so že dobili, prvi v Jugoslaviji, brezvretenske predilne stroje. Sedemdeseta leta pa so bila obdobje utrjevanja delovne organizacije in razvoja samoupravljanja.

Kljub modernizaciji proizvodnje so potrebovali vedno nove delavce. To je bil čas, ko so delavci odhajali iz tekstilnih tovarn. Od 1578 zaposlenih leta 1960 jih je bilo deset let kasneje tu zaposlenih le še 1320. Na izpraznjena delovna mesta so prihajali delavci iz drugih republik.

Konfekcija je zavzemala vse močnejšo postavko v delu BPT: z novim obratom v Loškem potoku leta 1972 se je posteljno perilo od nekaj stotisoč m² povečalo na 9 milijonov m².

Prizadevanje za čim večji izvoz je bilo prisotno že od leta 1960 naprej, raslo vsa leta, posebej pa se je zaostriilo v osemdesetih letih. Danes 38 odstotkov vse svoje proizvodnje izvozijo na konvertibilni trg. Lani so izvozili za 3.348.000 dolarjev, polovico tega v Italijo, četrtno v Anglijo, ostalo pa v Francijo, Zahodno Nemčijo, Belgijo in v Skandinavijo.

Fizično proizvodnje ne mislijo povečevati, le več dela bodo vlagali vanjo, proizvajali tkanine višje kvalitete, jih sami predelovali v konfekcijo. Najno-

Zaščitni znak — skulptura — Pred vhodom v tovarno BPT v Tržiču stoji ogromen tovarniški znak, ki z raznobarnimi železnimi palicami simbolizira tekstilno prejo in bale blaga, s katerega zornega kota ga pač pogledate. Idejno misel za skulpturo je dal kranjski akademski slikar in kipar Vinko Tušek, ki je sam poskrbel tudi za njeno postavitev. Svečana otvoritev bo jutri, ob proslavi 100-letnice tovarne. — Foto: D. Dolenc

vejši program so ženska oblačila in oblačila za šport in prosti čas. Tu je njihova prihodnost.

Velike načrte imajo. Predvsem bo treba obnoviti strojni park. V poprečju imajo 90-odstotno odpisane stroje. Lani so zamenjali dobršen del strojev v tkalnici in predilnici. Investicija v predilnici je vredna 650 milijonov dinarjev. Sledila to investicija v oplemenitilnici, da bo imela vso potrebno opremo za dodelavo tkanin, namenjenih oblačilnim konfekcijam. Veliko bodo investi-

rali tudi v konfekcijo, da bo ta stekla, kot so si jo zamislili. Ves čas pa bo potrebna tudi sprotna modernizacija, kajti nikoli ne smeš zaostajati, če hočeš iti v korak s svetom. Napori bodo veliki, posebno v teh časih, ki so za tekstilno industrijo vse prej kot različni.

Jutri, 8. junija, bodo delavci Bombažne predilnice in tkalnice praznovali svoj veliki jubilej, 100-letnico tovarne. Čestitamo jim in želimo še veliko uspehov!

D. Dolenc

